

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóléc sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, augusztus 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Nyárutó.**
- A császárnét és Tuan herceget elfogták.**
- Német-francia szövetség.**
- Hatóságilag üldözött szerelem.**
- Közapor egy házra.**
- Elfogott szélhámosok.**
- Rejtélyes halál.**
- Magyarország felosztása.**
- Betöréssel vádolt pénzügyőri szemléssz.**
- A szubrett imádója.**
- Tárcza: Harmadik felvonás.** Irta: Báró Horváth Emil.
- Csarnok: Buzavirág kisasszony.** Irta: Gottier Lajos.

Nyárutó.

Arad, augusztus 24.

Lassankint hazatérnek a magyar közélet szereplői a külföldi fürdőhelyekről és megelevenül a politikai mező, melyen sok égető és kényes kérdés hevert most néhány hétig elhagyottan. Augusztus végén felszabadulnak a tilalom alól a vadászterületek, a fürdön kipihent erők még eldurrogatnak néhány száz történyt, azután teljes erővel megindul az élet a klubokban és a parlamentben is.

Leginkább a választási előcsatározások szüretje lesz az őszszel megnyíló parlamenti tanácskozás, mely mindjárt az elején az összeférhetlenségi kérdést veszi elő.

Jól ismeri már minden ember ezt a kérdést, mely kísértet alakjában fehér lepedővel szokott előbújni az éjjeli órákban, de teljesen ártatlan egyébként, mert csak

a kishitűeket szokta rémitgetni, de még soha senkit meg nem harapott.

Ezuttal is mindnyájunk közmegelegedésére fog a dolog elintéztetni, mert legyünk azzal tisztában már egyszer, hogy azok az ügyek, melyekre időközönként rásütjük az összeférhetlenség bélyegét, voltaképpen nem összeférhetlen ügyek, a minthogy minden egyes esetben sikerült még kimutatni, hogy a bankdirektorságok és egyéb színe kurák ártatlan dolgok és nem bűnös üzelmek.

Az igazi összeférhetlenséget, ha ilyen létezik is, megszüntetni semmiféle törvénnyel nem lehet. Mert hiába mondja ki a törvény például azt, hogy a képviselő ilyen vagy amolyan intézetben részt nem vehet, hogy az állammal szerződést nem köthet stb. Ha valaki az ilyen tilalmat meg akarja kerülni, ezer útja van rá és maga helyett előre tolhatja a sógorát, meg a komáját, meg a strohmanját, úgy, hogy nemcsak parlamenti érdekltsége válik akuttá, hanem ezenfelül még maga körül egy veszedelmes klikket terem, a mi társadalmi szempontból károsabb is, kellemetlenebb is, mintha ő maga volna benne az ilyen érdekltségben.

Egyáltalában nem vagyunk barátai annak, hogy bizonyos dolgok, melyek a nyílt fórumon ártatlanok, törvény útján a rejtett helyekre fordítottassanak.

A legkisebb dologban is szüksége van a társadalomnak arra a valamire, amit egymás között bizalomnak szokás nevezni. Ez a valami a becsületesség legelső alapja. A képviselőtől a bizalmat általánosságban

megtagadni nem szabad, nem lehet, bárha erre egyik vagy másik képviselő okot adott volna is, mert voltaképpen az egész nemzet erköcsi alapja volna megtámadva azzal, ha a népképviselőt tagjait erköcsi tekintetben törvénnyel kellene szigorú korlátok közé szorítani.

Az összeférhetlenségi kérdés körül való hosszas kertelés, már magában véve is kompromittáló, de valami szigorú összeférhetlenségi törvényre nincs is szükség, mert ha statisztikát csinálunk az összes szenzációkból, melyek e kérdés körül fölmerültek, akkor is csak azt fogjuk tapasztalni, hogy bizony talán egyetlen egy főbenjáró dolog sem fordul elé s hogy a képviselők erköcsi érzéke e részben sem olyan züllött, mint a milyenek azt bizonyos oldalakon feltüntetni törekszenek.

Hát végre is miért ne lehessenek a képviselők bizonyos intézetnek tagjai? Bizony inkább ők, mint mások vannak hivatva arra, hogy a magyar gazdasági életben vezérszerepet játszanak és anyagilag függetlenek, jól szituáltak legyenek. Végre is, csak nem hódíthat hiveket az a felfogás, hogy Magyarországon csak nagy vagyonnal bíró urak vállalhassanak mandátumot! A parlamentből a magyar intelligenciát kizárni talán senki sem akarja?

Nem vagyunk hivei annak a felfogásnak sem, hogy a képviselők olyan állások után futkossanak, melyek inkább üzleti jelleggel bírnak, semhogy a képviselői mandátumnak díszére váljanak. Am ezt már igazán az illető képviselő józólására és erköcsi érzékére kell bízni, hogy hol,

TÁRCZA.

Harmadik felvonás.

Irta: Báró Horváth Emil.

A kisváros egyetlen kávéházában összeült négy férfi igen komoly képpel. Nem titkolóztak cseppet sem s a szokásos „félreeső sarok“ helyett szépen odaültek a fényes, nagy üvegablak mellé s tanácskozás közben ki-kipislogtak a járó-kelők gyér csapatára. Kapitány ur Hatvani, de eadem vitte a társaság gyakran elejtett fonálnak gombolyagát.

— Természetesen, legyes pisztolylyal. Mindenesetre. A sértés nagy. Hogy is mondjam — kolosszal. Igen, kolosszal. Az uraknak természetesen nincs kifogásuk?

Az urak pedig csendesesen bölintgattak a fejükkel, hogy hát hiszen nincsen, de mégis kár volna értök. Jó fiu mind a kettő. Kivált Bánfalvy Jenő. Csak a hirtelen szóke hadnagy ur, Worzák, sietett a dienstreglement utasítása szerint emelt hangon, de teljes loyaltással annyit megjegyezni, hogy: — természetesen. A Szilassy s Bánfalvy ügye e szerint. a lovagiaság szabályai szerint befejeztetett illetőleg kezdetét vette.

A két katona nem mozdult a kávéház immár petróleumszagu levegőjéből. A másik kettő,

a civilek, siettek feiüknek megvinni a hirt. A mig azonban végig botorkáltak a Nagy-utcza hatalmas kösziklái, melyeket flaszterköveknek nevez kisvárosunk tanácsa, kétségkívül annyi szellemmel, mint humorral, hadnagy ur Worzák már élénk tárgyalásban volt az ezred puska-művesével, ki a hosszas magyarázatok alatt szinte szemrehányólag integetett a fejével.

— Tudom, tudom. én ne tudnám?! Én? a ki már annyi pisztolyt töltöttem, jól, rosszul, — a hogy parancsolták. Megtölthetem én úgy, hogy elhord ötven lépésre is, — ha kell.

De nem szolt semmit, csak azt kérdezte a beszéd végén, hogy az „emberölő pisztolyok“ kerülnek sorra? (N. b. ez volt az egyetlen fegyver a garnizonban, melyhez ilyen szomorú emlék fűződött, hála a gondviselésnek s a párbajhős urak hidegvérének.)

— Azt! azt! hagyta rá a hadnagy ur Worzák s sietett utólrni parancsnokát, ki már a hatodik pohár szilvioriumnál tartott — kurából.

Bánfalvy Jenő igen egykedvűen vett minden hirt. Nem csodálkozott sem Szilassy, hogy tisztokra bizta az ügyét, a mi pedig a civil társaságra legalább is kicsinylés, sem a rendkívüli szigorú feltételeken. Rég elhatározta már magát minden eshetőségre. Még szinte jól esett, hogy végre valahára a bizonytalan semmiből biztos valami lett. Azóta a nap óta úgy is idegenként járkált mindenütt. Mintha elszakadt volna min-

den kötelek, melyeket pedig sokkal erősebbeknek hitt az életénél.

Haza nem mert menni, félt önönmagának attól a má-ától, mely az otthoni tükörből nézne rá. Szomorú, rideg volt legény lakása, akár csak diák korában. Csakhogy hol van az a bohókás jókedv, mely megaranyozta e szürkeséget akkor s hol volt ez a komor, elfásult kedély, mely még szürkébbé, még szomorubbá teszi szüntelen kétkedéseivel, fájó kérdéseivel, most. Hütlen feleségére nem is gondolt. A dolgai rendben vannak, azokra nem pazarol időt. A kis fiának hagyja mindenét, ha... Ez a ha belevágott a velejébe. Miért én? Miért ne ő?! S akkora daczczal feküdt le, hogy elszibbasztott benne minden egyéb érzést s utóljára is álomba ringatta.

A segédei verték fel. Még nagyon korán volt. Hanem hát jobb előbb, mint elkésni. Gonddal öltözködött. Ha valami éri, legyen legalább a nyilvánosságnak öltözve. A szürke nadrágját vette fel előbb, de aztán. eszébe jutott a természetadta önvédelem, a mimiczi. A tapsifüles nem hiába hordja a száraz avarszinü bundát; ő miért csináljon magából czéltáblát? Levetette s sötétbarnát vett. Aztán elmentek reggelizni. A pinczér olyan grandezzaval szolgálta ki, mintha legalább is ezredes lett volna. (Mert hiába, a tisztességet rófszámra mérik, mint az aranyzinórt.) Fél öt — indulnak. A

mit talál méltónak önmagához és a mandátumához.

Ezekből az következik, hogy az összeférhetlenségi törvény csak a helyzettel való visszaélésekre és a polgári tisztességgel nem egyeztethető állapotokra vonatkozhatik és még az ugynevezett gentleman mérték sem alkalmazható az inkompatibilitás mérlegelésénél, mert hiszen országgyűlési képviselő egy becsületes csizmadia mester is lehet, ha megválasztják és ha ő az államnak csizmákat szállít is, ez őt a mandátum viselésére miért tegye képtelenné, vagy megfordítva: miért hagyja el becsületes polgári foglalkozását, ha képviselőnek megválasztották?

Azért, hogy valaki képviselő, — még nem szabad mindjárt azt következtetni, hogy nem becsületes ember, habár csizmákat szállít is az országnak, hanem első sorban is azt kell feltételeznünk fölöle, hogy magasabb befolyása daczára, becsületesen teljesíti e szerződést, melyet kötött és nem él vissza a helyzettel.

Csak akkor van jogunk valakit meggyanusítani, ha már bizonyos, hogy visszaélt a helyzettel. De nevétséges előre feltételezni egy képviselőről, a kinek a legnagyobb bizalommal tartozunk, hogy előnyös pozícióját az ország rovására fogja kizsákmányolni.

Mindezek daczára, bár az összeférhetlenségi törvény tiltja is az állammal való szerződéses viszonyt, — részünkről a törvény megváltoztatását sem pro, sem kontra szükségesnek nem tartjuk, mert akármiyen változás mellett is, e kérdés körül tökéletes törvényt alkotni úgy sem lehet és legtanácsosabb a már meglevő törvény érintetlen meghagyása mellett a képviselők jó izlésére és erkölcsi érzékére bízni annak megítélését, hogy mi az inkompatibilitás. ©

TÁVIRATOK.

A burok hadiállása.

London, augusztus 24. (Saját tud. táv.)
A Standard-nak jelentik Pretóriából 22-iki kelettel: A harczban álló burok száma

20,000 ember. Csapataik harczvonala egyenes nyugati irányban Belfasttól a Krokodolus folyóig húzódik s így fődözi a Beuschveldt felő vezető utakat, a hol 1000 darab marhából álló nyájak vannak. Belfast és Máhadodorp között 5000 bur van, a kik közül 2000 Dalmanathától nyugatra áll, a hol Botha tábornok vezeti a védőművek építését. Egy másik nagy haderő Belfasttól északra táboroz egy hat hüvelykes ágyuval. Krüger elnök Drückwaterben, Roosenkraaltól délre van. Ötszáz heidelbergi bur Nooitgedacht közelében áll. Erasmus parancsnok Bronkhors állomástól északra 18 mértföldnyire van. Transvál délnyugati részében a burok harcziasabbak és ellenségesebbek, mint Mafeking fölmentése óta bármikor voltak. Ez De Wett és Delarey sikereinek következménye. Wisser parancsnok 10.000 emberrel Kumanában van, a hol az ellenség jelenléte nyugtalanítja a bensülötteket. Detroit parancsnok Volmaranstadnál áll egy erős kommandóval.

London, augusztus 24. (Saj. tud. táv.)
A hivatalosan közzétett levelek között van az afrikander párt elnökének 1898. márczius 11-én Steyn elnökhöz intézett levele is, a mely azt mondja, hogy Transválban az állapotok tarthatatlanok. Másik levelében, a mely 1899. május 26-án Fischer-hez íródott, azt mondja Merriman, hogy a burok teljesen elernyedtek. A köztársaság ereibe friss vért kell vinni, mert különben el kell pusztulnia.

Betiltott protestáns gyűlés.

Madrid, augusztus 24. (Saj. tud. táv.)
A spanyol kormány megtiltotta, hogy Saragossába protestáns gyűlést hívjanak össze, mert a törvények a nem katolikus hiveknek csak a magánkultusz gyakorlását engedik meg.

fiakker repül, akárcsak a viczinális. Jókora ut, mig a kis erdőbe érnek.

Gyönyörű nyári reggel. Az ut mentén ragyog, sziporkázik minden fűszál, mintha megannyi briliáns volna. Helyenként csak úgy rikít a pipacs, a mint lágy, puha virága kinyílik a reggeli nap első csókjára. A táviró sodronyokon még ülnek a madarak s félénk énekekkel köszöntik a kora látogatókat. A föld még nedves az éjjeli páráktól s harmattól, csöpp port sem ver a kocsis, szinte nesztelenül gördül végig a természetesen pompás makadámon. Az utszéli bokrok valamelyikében füttyül egy rigó s a szembe hegyoldal visszafelcselget s így elvitáznak sokáig. Végre ráfordul a kocsi a rétre, az erdőszélen fogja bevárni: s ők pedig egyenként bekanyarodnak a keskeny csapáson a tisztásra. Már megelőzték, de még nem várták. Köszöntik egymást. S mintha valamennyien ellenséges viszonyban állának, látszólag közönyös tevésevés alatt végig méri egymást katoná, civíl. Az orvosok kipakoloztak, ma dolguk akad, tudták. Máskor úgy is csak a jó lsten reperálja a levegőt.

Lengyel, az ügyvéd s Hatvani kapitány mérni kezdik a tisztást. Körülbelül egyformán léptek ki — a zsebkendőtől eddig a nagy fáig — magyarázza Lengyel.

— De a tulsó felétől számít — erősíti a kapitány. Aztán megjelölték az avance-határokat. A sors „az emberlők“-nek kedvezett. Kézbeadták. Jóféle svájci munka volt, oda lő, a hova céloznak.

A két ellenfél nagyon izgatott volt, de nem látszott rajtuk semmi jel. Elvégre is ilyen komoly pillanatban mindenki megengedhet magának annyi luxust, hogy izgatott legyen. Bánfalvy hamarabb megemberelte magát, de Szilassy érezte, hogy remeg a keze. Avval ugyan hiába céloz. A segédek csak tették a szablonos lépéseket.

— Minek? — kérdezte magában Jenő.

— Majd még! — gondolta Szilassy.

Hatvani pedig az ügyvéd komoly, kissé megindult hangjára értelmetlenül motyogott valami Civilgwonheitot. A kapitány fölállította őket s számított:

— A háromnál is lőhetnek már, de a négyig célozhatnak; kivette az óráját — Szilassy uré az első lövés.

Egy . . . kettő . . . három, s tompa durranással sült el a Szilassy pisztolya. Az erdő szélén a két kocsis fölugrott.

— Vajjon melyik? — kérdezték s igazítani kezdték a kocsi hátulso ülésén a párnákat, s nézegették, vajjon lehet-e ágyat hevenyészni. Mindegyik szerette volna, hogy ne az ő gazdáját érje a baj. A durranásra fölrebbent madársereg lefelé vágott a vasuti töltés fűzésének. A segédek pedig nézték Bánfalvyt, de nem látszott rajta semmi különös. Lengyel a háttérből intett, hogy elment a golyó. Mindez nem tartott tovább egy negyedpercznél. Hatvani ismét számítani kezdett.

A háromra felemelte Jenő a fegyvert s figyelmesen célzott. Alólról felfelé vitte a karját

Német-francia szövetség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Tudvalevő dolog, hogy az európai béke összhangját mindedig az zavarta meg, veszedelemmel az fenyegeti, hogy Európa államai folytonosan állig fegyverben állottak, egyrészt azért, hogy Németországnak megtartsák Elzász-Lotharingiát és másrészt, hogy a francia megtorlás eszméjét támogassák.

Hosszu idők multán végre javul a helyzet; a franciaországi Szedán-ünnepélyek elmaradnak és Kina felé siető hadihajók úgy német, mint francia részről a legszívélyesebben üdvözölték egymást:

— Hoch l'Allemond!

— Vive la France!

A német és francia sajtóban is folyik az ölelkezés, amint az a következő szemelvényekből kitetszik:

A Münch. Allg. Ztg.-nak egy cikkére vonatkozólag, amely német-francia katonai szövetségről szól, a következőket írja Duquet Alfréd a Patrieban:

— Ez a cikk egy csöppet sem ejt csodálatba. A főrangú poroszok már rég beszéltek velem ilyen értelemben. Nekem ugyanis, hogy Páris ostromáról szóló munkámat megírhasam, különféle dolgokban fölvilágosítást kellett kérnem a porosz törzskartól. Ezért Schwarzkoppen ezredeshez, a párisi német katonai attaséhoz fordultam, akinek közvetítésével állandóan megkaptam Berlinből a szükséges értesüléseket. Ez által köztem és Schwarzkoppen ezredes ur közt igen jó viszony keletkezett és sokszor szóba került köztünk az 1870-iki háború és következményei. Három évvel ezelőtt egy ilyen beszélgetés alkalmával a következőket mondotta nekem az ezredes:

— Lássá, Duquet ur, az egyetlen praktikus és kívánatos dolog volna, egy német-francia szövetség. Mi vagyunk a világ két nagy civilizált népe, mi óriás katonai hatalommal rendelkezünk. Biztosítom önt, hogy ez a szövetség minden németnek óhajtsa.

Duquet azután felhozta Elzász-Lotaringiát, mire Schwarzkoppen azt válaszolta, hogy az annyi vérrel megszerzett tartomány visszaadásáról szó sem lehet. Duquet egyébként hasonló nyilatkozatokat hallott Verdy du Vernois

fokozatosan, nehogy kitérjen az egyenes vonalból. S mikor a melle közepéig emelte, megállott s még egyszer végig nézte a barnára edzett csövet s azután elhuzta a ravaszt. Egy darabig nem volt ura önmagának: nem látott semmit.

Az a másik pedig valami koppanást érzett a mellén, mintha jól meglőtték volna; azt hitte, megakadt a tárczáján. Valami kellemes melegség ömlött végig a testén. Csodálkozott, hogy miért rohannak azok az emberek erre felé s mindegyiknek miért van olyan lent a feje, mind jobban-jobban sülyed a fejük — ni már a földet éri s a lábuk meg tótágast áll . . . Akkor már arcczal a földön feküdt Szilassy s a doktorok meg akarták fordítani, — kérdezték, hol fáj, — de már nem volt ki feljelen.

Bánfalvy valami végtelen szomorú megbánást érzett s szeretett volna odafeküdni helyébe. Neki már úgy is mit ér az élet? Tépelődeséből Hatvani kapitány rázta fel:

— Ezernyolczszáznyolczvannégy óta nem láttam ilyen precíz lövést. Kolossal! Auf Ehren kolossal!

Befelé jöttek. A vidék már minden pompával ékeskedett, épen úgy ragyogtak a vizecsepp briliánsok, a pipacs ép úgy viritott, a kis madarak még szebben énekeltek s a rigó is mind feleselgetett a visszhanggal, de Jenő nem ügyelte. Csak azt a lépésben czammogó fiakkert nézte a hátuk mögött.

egykori német hadügyminisztertől és a fiától is, aki egy francia fürdőn üdült. Duquet így fejezte be cikkét: A francziáknak már jó előre kell tudni, hogy mihez tartásuk magukat. Akármiképpen üssön is ki elhatározásuk, annak nem szabad gyanus uralkodóktól és tehetetlen kamaráktól származnia. Az én véleményem igen világos és egyszerű. Straszbürg és Metz visszaadása magától értetődik, mint a két nagy és nagyon régóta ellenséges viszonyban levő nép egész Európára nézve kívánatos szövetségének előkészítése. A németek, mint győztesek úgy járhatnak el, amint akarnak, nem úgy vannak azonban az 1870-ben megvert francziák.

A császárnét és Tuan herceget elfogták.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 24.

Egy londoni távirat jelentette a szenzációs hírt, hogy a japánok *elfogták Tuan herceget és a császárnét*. E szerint a kínai forradalmi elemek leghatalmasabb oszlopai, a boxerlázadás elesztői foglyok volnának, a mi bizonyára nagy hatással lesz a közeli napok fejleményeire.

Ha e hír igaz, úgy Kinában rövid idő alatt fölülkerekedhetik a békepárt, a mely, látva az európai hatalmak komolyabb föllépését, sietne a békét megkötni s a szövetségesek csapatai, mielőtt nagyobb veszteségeket szenvednek, visszatérhetnének hazájokba.

Mai távirataink a következők:

(Lefejezett békebarátok.)

London, augusztus 24. A *Standard*-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Azt jelentik, hogy *Csang-Csi-Csung* vucsangi alkirály 30 idegenbarát kínai embert letartóztatott. Kettejüket, a kikről tudják, hogy nem vettek részt a titkos társaságok üzemében és a jangcevolgyi idegenek megtámadásában, lefejeztette.

(Új forradalmár alkirály.)

London, augusztus 24. Ugyancsak a *Standard*-nak jelentik Sanghaiból 22-iki kelettel: Mielőtt az özvegy császárné Pekinget elhagyta, *Csau-Su-Csiu-t*, a kinek idegengyűlölete köztudomásu, *Csüll* alkirályává nevezte ki.

(A kölesönbe kínált jogászok.)

London, augusztus 24. A *Times*-nak jelentik Sanghaiból 22-iki kelettel: *Juansikai* ma azt táviratozta *Li-Hung-Csang*-nak, hogy véleménye szerint a császár nem hagyta el Pekinget, mert a város környékén boszus kínai katonák veszélyeztetik a közbátorságot. Azt jelentik, hogy a japán kormány azt ajánlotta a kínai kormánynak, hogy két kitűnő jogászt bocsát rendelkezésére, a kik segítségére lesznek a függő nemzetközi kérdések rendezésében.

(A császárváros ostroma.)

London, augusztus 24. A *Reuter*-ügynökség jelenti Pekingből 15-iki kelettel: Tegnapi az amerikaiak megtámadták a császárvárost és *öt kapuját bevették*. Azután a tábornokok értekezletet tartottak, a mely után visszavonták a csapatokat, a melyekből egy tiszt és öt legény esett el és 18 legény megsebesült.

London, augusztus 24. Ma reggel a japánok, angolok és francziák fölszabadították a város északi részben lévő Peitang székesegyházat, a melybe 30 francia és 10 olasz ember szorult, a kik az ostrom kezdete óta semmikép sem érintkezhetek a többi idegenekkel. A templomot a bentlétők hősiességgel védték. A császárvárost közbiztonság haderő támadta meg,

a mely most megtisztítja a várost az ellenségtől és nemzetközi őrségeket helyez el a palotákban, hogy megakadályozza a fosztogatást. Még nem tudják, hogy a császárné hova menekült, azt hiszik azonban, hogy *Szinangfu* felé vette útját.

(Kevés a haderő.)

London, augusztus 24. Egy Sanghaiban kelet nélkül föladott távirat a következőket jelenti:

Az ellenség délnyugaton két nagy táborral állított lovassággal és zászlókkal. Az idevaló csapatok délután mind parancsot kaptak az indulásra. Utközélek várnak. A Pekinggel való összekötő vonal állapota nem kielégítő. *A rendelkezésre álló haderő, a mely az összekötő vonalat tartja, nem elégséges.*

(A császárné és Tuan elfogatása.)

Budapest, aug. 24. Londonból érkezett távirat szerint a *japán csapatok elfogták Tuan herceget és a császárnét*.

(„Elég a bosszúból!”)

London, aug. 24. Az amerikai csapatok kivonultak Pekingből, kijelentvén, hogy a bosszúból, büntetésből már elég volt.

(Ketteler báró temetése.)

Berlin, aug. 24. A „Lokalanzeiger“ pekingi levelezője a következőket telegrafálja: *Ketteler* bárót fölbérelt kínai rendőrök végezték ki. Hordszéken hátulról lelőtték a követet, a ki eddig *kínai koporsóban volt elrejtve*. Szombaton fogják Kettelert keresztényiszertartások szerint eltemetni.

Közápor egy házra.

— A rejtélyes nagyváradai eset. —

Arad, augusztus 24.

Rejtélyes eset tartja izgalomban Nagyváradon az Uri-utcza lakóit. *Korn* Lajos dr. kir. alügyész házára két nap óta szünet nélkül hullt a közápor s ámbár a rendőrség szigorú vizsgálatot indított, s állandóan a veszélyes ház körül van, nem tud rájönni a titokzatos esemény előidézőjére. Sokan már boszorkányságot látnak a rejtélyes dobálásban.

A közápor még ma is tartott. *Korn* alügyész háza, a csodálatos kódobások célpontja — mint tudósítónk jelenti — valósággal bucsuhelylyé lett már. Rendőrök állták el a kaput, mert a kíváncsiak nagy száma egész nap ellepte a ház környékét. A kódobálás a tegnap egész folyamán szünet nélkül folyt, sőt este felé már fedélcserép darabok és krumplik is repültek be.

Az udvaron állandóan egy rendőr figyel. *Kápolnay* rendőrbiztossal élükön. Összezárták a szomszéd házakat, főleg pedig a kerteket. Mert okvetlenül ezek valamelyikében rejtőzik a tettes, aki bámulatos biztossággal majd mindig egy irányban és egy helyre dob: az udvar hátsó részében fekvő melléképület folyosójába. Itt két ablak is néz abba az irányba, honnét a lövegek érkehetnek. Mert soha sem látható a dobott tárgy, repülés közben, csakis akkor, midőn már a földre, illetve a folyosó fa mellvédőjére koppanik. De a két ablaknak mind-egy-egy akkora darab kő, vagy cserép, hogy még embernek is beszakíthatná a fejét, nem hogy ablakot össze nem tördelne.

Sűrűn megtörtént, hogy az udvarban azon a ponton járó-keelő, avagy álló rendőrt, vagy házbelit is ért dobás. Sőt ma délután már a szomszédházba is berepült egy kődarab és az udvar folyosóján beszélgető házi kisasszonyt, *K. Annát* föbe ütötte.

Leirhatatlan az az izgalom és az a rettenetesség, amit a szomszédok és a ház lakói kiáll-

nak. Mert hát ez az állapot már két napja tart szüntelenül. Képzeltető, mikor nem látni, honnét, mikor, ki dob, csupán azt és akkor, mikor hirtelen koppanik valahol egy lezuhanó löveg.

Mindenesetre rendkívüli az eset és nagyon kívánatos lenne, ha a rendőrség erélyesebben talpra állana. Mert elvégre is valakinek dobnia kell. Ez a valaki pedig olyan helyen tartózkodik, a honnét kiváltképpen látható az a bizonyos említett fa mellvéd. Mert minden löveg iderepül. Szóval messze nem lehet a titokteljes ostromló. De akárhol is van: a rendőrségnek minven energiájával utána kell látni, hogy elfogja.

A rendőrség különben 100 korona jutalmat ígér annak, a ki a rejtelmes tettes nyomára vezet.

Hatóságilag üldözött szerelem.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 24.

Felette érdekes fordulat állott be *Medve* Miklós debreczeni joghallgató és *Sárosi* Paula színésznő szerelmi ügyében, a melyről lapunk már több ízben s részletesen megemlékezett. *Nyiri* István dr., a *Medve*-család ügyvédje a család megbízásából olyan nyilatkozatot tesz közzé, amely rendkívül *rosszindulatu gyanuba keveri* a szerencsétlen fiatalember szerelmének tárgyát: *Sárosi* Paulát. A nyilatkozat szóról-szóra itt következik:

„Nem való, hogy *Medve* Miklós szülői fogva tartották fiukat annak megakadályozása céljából, hogy Paulát elvegye, mert hisz ezt — mint kiskoru — szülei beleegyezése nélkül amugy sem tehetne s a fennforgó körülmények teljesen kizárják, hogy ezen beleegyezést a gyámhatóság pótolja.

Az egyedüli ok, mely miatt a szülők szükségesnek tartották fiukat — nem ugyan fogva tartani — hanem gondosan felügyelni, az volt, hogy egy *pénzügynökökből álló szövetség, melynek a szóban forgó hölgy csak eszköze volt* — az idegbajos és könnyen befolyásolható fiut körülhálózta, hogy végzetessé válható adósságokba keverje.

Ezen terv a szülők tudomására jutván, meggyőződtek, hogy fiuk, kit mindig bőven elláttak pénzzel, egy hirhedt pénzügynöknel — kihez őt a *leány atyja vezette el* — nagyobb pénzüsszeget akart felvenni, melynek azonban jelentékeny részét az illető ügynök tartotta volna meg „*provizió*” fejében.

Ezt sikerülvén megakadályozni, igyekeztek fiukat ezen végzetes befolyástól távol tartani, a nélkül, hogy őt szabadságától megfosztották volna s midőn e hó elején elhagyta a szülői házat, csupán azért kerestették, hogy egy *esetleges szerencsétlenségnek elejét vegyék*.

Tény az, hogy a fiatal ember megrontására szövetkezett emberek őt azért rejtették el, hogy hollétének elárulásáért pénzt csikarjanak ki a szülőktől s a szülők kezei között van *Sárosi* Paula nagybátyjának levele, melyben *beismeri, hogy célja ez volt, s azzal mentegeti eljárását, hogy mások befolyása alatt cselekedett*.

Hogy ily körülmények között mennyiben volt sérelmes a rendőrség eljárása dr. *Weisz* Gyula ügyvéd urra nézve, ez az ő dolga s a rendőrségé s bár nem állithatom, hogy nevezett ügyvéd urnak bármily köze is lett volna a többiek üzelmeihez, a tény az, hogy a szülők eljárása nem egy házasság meghusítására, hanem egy *uzsorás és zsaroló szövetkezet üzelmeinek megszüntetésére irányult*

mely szövetkezet visszaélt a fiatal ember abnormis idegállapotával és Sárosi Paula iránti vonzalmával.

Az ügynek már különben semmiféle *diszkrét háttérre nincsen* s egyáltalán nem lehet szó a fiatal ember szabadságának viszszerzéséről, miután ettől senki sem fosztotta meg őt.

Ezek a czélzatosan rosszindulatu adatok azonban, bármily pozitív formában tünteti föl a család, éppenséggel nem hihető dolgok. — Mindenesetre másoknak is lesz szavuk e súlyos támadásra, amelynek nyilván az a czélja, hogy a Medve-család erőszakos föllépését a nyilvánosság előtt mentesse. A mosakodás különösen most mutatkozott kívánatosnak, hogy a család még ügyvédjének: Weisz Gyula dr. lakásán is üldözze az ifjut, akit rendőri erőszakkal hurczoltattak haza, s azóta valóságos fogságban tartják, úgy, hogy még a *család tagjai sem érintkeznek vele*.

Szombat este ugyanis Sárosi Paula az ügyvéd lakásán találkozott a szerelmes jogászszal. Mikor azután Weisz Gyula dr. hazakísérte a színésznőt, a *kapu alatt rejtőzködő detektiv* értesítette a szomszéd házakban elbujt társait és egy rövid idő elteltével behatoltak a lakásba. Az álmából felzavart Medve Miklós ellenkezett a detektivek felszólítására, mire ezek megragadták, hogy magukkal vonszolják, de a *jogász dulakodni kezdett velük* és a nagy erőfeszítés közben, még az öngyilkosságtól visszamaradt seb a halántékán kifakadt, az *erős vérzés egészen elborította arcát*. Így véresen vitték haza. Szülői, mikor meglátták, rémületükben azt hitték, hogy újra öngyilkosságot követett el.

Sárosi Paula mit sem sejtve, vasárnap délután újra elment az ügyvéd lakására, hogy, a mint megegyeztek, szerelmesével találkozzék. Mikor az ügyvéd kiméletesen tudtára adta a leánynak, hogy Medve Miklóst a rendőrség emberei éjszaka elvitték lakásából a szülőihez, *eszméletét veszítette* és csak hosszú idő után tudták öntudatra téríteni.

Sárosi Paula már elutazott Máramaros-Szigetre Komjáthi igazgató szintársulatához, a hol szubrette szerepkört tölt be.

Medve Miklós nagy szerelmét könnyen magyarázza az, hogy a színésznő egyike a legfeljebb szépségeknél. Gyönyörű termete, fekete haja, kék szemei és nagy intelligenciája hatással voltak az érző lelkű emberre, aki csak hosszú udvarlás után tudta megnyerni a tizennyolcz éves leány rokonszenvét.

Mikor Medve Miklós Debreczenből elkerült, Pesten is többször találkozott a színésznővel, akinek több közeli rokona van a fővárosi írók között.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Búr háború, bohózat.

Vasárnap: Délután: Kurucz felforg, népszínmű.

Este: Búr háború, bohózat.

Hetfő: Szünet.

* A búr háború főpróbája ma délután volt a nyári színházban. Felvonultak a hősi népnek nagyjai, kikért minden ujságolvasó gyermek jól ismer és a kiket ép a napokban újra elevenebben kezdenek lelkesedni a pekingi izgalmtól megpihent burbarátok. De felvonultak azok a kevésbé hősi, de mulatságos alakok is, a kiket *Zsoldos* és *Feld* társszerzők telepítettek Pretória vidékére: az amazonok festői serege *Tolnainé* és *Felhő* Rózsi vezérlete alatt, az orfeumtársulat *Nyilasi* mecénás kísérlete mellett. Holnaptól kezdve lesz csak igazán nagy keletje a burkalapnak, annyit vásároltak össze

a holnapi bemutató előadásra, mely a mai próbán elevennek, vidámnak, mulatságosnak ígérkezett.

* **Székely Irén — drámai színésznő.** Jövő héten érdekes népszínmű előadás lesz a kolozsvári nyári színházban. *Szigligeti* Ede „Czigány“-a kerül színre s ez alkalommal Rózsi szerepét *Székely* Irén, az *aradi* szintársulat kedvenc énekesnője fogja játszani. Meg kell jegyeznünk, hogy *Székely* Irén eredetileg drámai színésznőnek készült s végezte a színiakadémiát, a hol egyike volt a legtehetségesebb növendékeknek. Később vették észre, hogy kitűnő énekhangja van s ugy lett belőle énekesnő.

* **A hajléktalan Comédie Francaise.** A Comédie Francaise-nek, amióta diszes palotája a lányok martalékául esett az örökös vándorlás jutott osztályrészül. Márczius 8-án történt a tüzeset és pár nappal azután már hozzá is fogtak a színház ujjaépítéséhez, abban a reményben, hogy a kiállítás folyamán ismét megnyithatják ezt. Julius 14-ére kellett volna elkészülni a színháznak, de *Guadet* építész ugylátszik elszámította magát, mert — mint most jelentik — csak a jövő év januárjában nyilhat meg. A színház ez idő alatt folyton vándorolt. Közvetlenül a tüzvész után egy hétig az Operában játszott a társulat, onnan az Odeonba költözött át, míg e hó végéig a Nouveau Théâtre színpadát foglalta le! Most szeptember végéig szünetelni fog az előadás, mert csak akkor állhat rendelkezésére *Sarah Bernhardt* színháza, az Aiglon.

Magyarország felosztása.

— A Tribuna követelése. —

Arad, augusztus 24.

A Nagyszebenben megjelenő „Tribuna“ című ujság egyik legutóbbi vezércikkében, érdekes terveket közöl Magyarország felosztásáról.

Azt írja a nevezett ujság, hogy „mikor mi románok Balázsfalván összegyűltünk, a szabad ég alatt, Isten színe előtt kijelentettük, hogy:

A román nemzet örökké hű akar maradni ő felsége az *osztrák császárhoz* és *Erdély fejedelméhez*, valamint a fenséges császári házhoz és hogy a román az egyenlőség alapján magát Erdély kiegészítő részének jelenti ki és *független nemzetnek proklamálja magát*.”

A „Tribuna“ itt teljes egészében közli a 16 pontos balázsfalvi programot, többek közt teljes sajtószabadságot, a hírlapvadék eltörlését, román esküdtszékeket, román ezredék felállítását, román nyelvű telekkönyvi hatóságokat, a papok és lelkészek állami dotációját, román tannyelvű népiskolák, gimnáziumok *katonai iskolák*, theológiák és egyetem felállítását és *Erdély különválását követelve*.

Ez utóbbi ponthoz a derék kis lapocska a következő megjegyzést fűzi:

„Erdély alatt azonban amaz Erdélyt értjük, amilyen az *Apaffy* fejedelem és *Lipót* császár alatt volt, t. i. belefoglalva ebbe *Nagyváradot*, *Boros-Jenőt*, *Világost*, *Lippát*, *Karánsebest*, amely *Erdély Debreczenig terjed*, mert csak ez az Erdély lehet összhangzásban ama követeléseinkkel, amelyeket még a *Saguna* András báró metropolita által a császárnak 1849-ben *Ulműczben* benyújtott memorandumunkban kifejtettünk.”

Igy ir az oláh lapocska — Magyarország felosztásáról, a nagyszerű oláh álmokról a Nagyoláhországról.

Ugy tudjuk, hogy *Hegyi* pátert, apró-

cseprő kis szociálistákat porbe fognak osztályelleni, állam elleni izgatás miatt.

A Tribunát azonban, amely a magyar király, a magyar államegység ellen ilyen vakmerő arczátlansággal lázít, futni engedik.

Elfogott szélhámosok.

— Ál-vasutasok. —

Arad, augusztus 24.

Veszedelemes két szélhámost fogott el Szegeden a rendőrség. Vasuti alkalmazottaknak mondották magukat s mindenütt, ahol megjelentek, a szegedi üzletvezetőség kiküldöttjeiként mutatkoztak be s a félrevezetett emberek bizalmát arra használták fel, hogy őrizetlen pillanatban ellopták, ami a kezük ügyébe esett.

Végig járták a vasuti vonalat, megjelentek Lugoson is, és ott is több rendbeli lopást követtek el. Végre is felhívták a szélhámosokra a rendőrség figyelmét, mire kézrekerítették a két veszedelmes gazficzkót.

A szélhámosok viselt dolgairól és elfogatásáról a következő tudósítást kapjuk:

Néhány nappal ezelőtt jelent meg a lugosi pályaudvaron a két szélhámós, névszerint *Háber* Ede és *Stern* József. Amikor leszálltak a vonatról, egyenesen a forgalmi irodába mentek, ahol bemutatkoztak:

— Mechanikusok vagyunk. A szegedi üzletvezetőségtől lettünk kiküldve.

Azután hozzáfogtak a munkához. Megtekintették a telepeket, a pálczikákat megtisztították a czintól, vizet töltöttek az üvegekbe. Mind a kettő jól értett ehhez a munkához, mivel mint később kitűnt, kitanult mechanikusok mind a ketten.

Az állomás-személyzet bizalommal viseltette az ál-vasutasok iránt. Magukra hagyták őket. A két szélhámós pedig csak ezt várta. Végig járták az irodákat, magukhoz szedtek minden értéktárgyat és szó nélkül megugrottak az állomásról.

A tolvajlásra rájöttek az állomáson s jelentést tettek a rendőrkapitányságnak. A lugosi rendőrség gyanuba vette a két mechanikust és táviratban hívta föl azokra a szegedi rendőrség figyelmét. A távirat így hangzott:

Rendőrfőkapitányság

Szeged.

Háber Ede és *Stern* József mechanikusok mint a szegedi üzletvezetőség kiküldöttjei járnak a vonalon. Kérünk választ, alkalmazottjai-e ezek a vasutnak.

Rendőrkapitány.

Szücs József rendőrkapitány vette kézhez a táviratot és azonnal elrendelte a nyomozást. Kitűnt, hogy a két mehanikus nem vasuti alkalmazott, hanem egyszerű szélhámós. Egy *Háber* Ede nevű alkalmazottja van ugyan a vasutnak, de az *Eszéken* dijnok.

A rendőrkapitány ezután utasította a polgári rendőröket, hogy legyenek figyelemmel a két szélhámósra, akik Szegednek vették az utjokat. Délután a rendőrök elfogták a két mechanikust a pályaudvaron.

A két veszedelmes szélhámost a rendőrség börtönébe szállították.

TANÜGY.

(—) **Beiratások a dévai áll. főreáliskolában.** A dévai áll. főreáliskolában, mint az igazgatóság részéről értesülünk, szeptember hó 1. 2. és 3. napján délelőtt 8—12 óráig lesznek a beiratások, a javító vizsgálatokat pedig augusztus hó 31-én délután tartják meg.

(—) **Iskolai értesítés.** Az aradi lyceumban elhelyezett kir. főgymnasiumban és áll. főreáliskolában a *javítóvizsgálatok* f. aug. hó 30-án, a *pótló-, főlvételi és esetleges magánvizsgálatok* pe-

dig aug. hó 31-én reggel 8 órakor tartanak. A beiratások azonban az épületben eszközölt nagyobb javítások és átalakítások miatt a vall. és közokt. m. kir. miniszteriumnak folyó évi 4/VIII.-án 52890. sz. a. kelt rendelete értelmében csak szeptember hó 15., 16. és 17. napjain lesznek. A rendes előadások szeptember 18-án veszik kezdetüket. Ugyancsak a lyceum-épületben elhelyezett áll. tanítóképző intézetben az előadások szeptember hó 15-én kezdődnek és ugyanakkor tartanak meg a javító- és magánvizsgálatok is.

Rejtélyes halál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Arad-Gáj külvárosban különös haláleset történt ma. Holtan találtak egy leányt olyan helyzetben, mintha öngyilkosságot követett volna el, de valószínűnek látszik, hogy meggyilkolták. Az eset részletei a következők:

Zima Erzsébet, Sági János gáji gazda, kurticsi illetőségű fogadott leányát a nagylegelőbéli dülő dinnyeföldjén egy csöszkunyóban felakasztva találták. A napszámba járó gyerekek vették észre s az esetről jelentést tettek a gáji kapitányságnál.

Brück Gyula dr. kerületi orvos és Moldován udön rendőrtiszt mentek ki a helyszínre. A leányt ülőhelyzetben találtak s úgy volt a nyakában lévő hurokkal egy 120—130 centiméter magas fatörzshöz kötve. Ez a különös helyzet méltán gyanút keltett, miután inkább arra mutatott, hogy itt gyilkosság történt. A leányt előbb megfojthatták s csak azután kötötték a fatörzshöz, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék.

Az esetről jelentést tettek a rendőrség bűnügyi osztályának s Brück dr. bonczolást kért, hogy az esetleges büntettet kideríthessék.

Több kihallgatás történt, melyek folyamán semmi pozitív adat sem erősítette a gyanút. Egyedül Sági Jánosné vallomásában volt valami, ami talán összefügg a leány halálával; és ha öngyilkosság történt, úgy annak igen valószínűleg oka ez volt.

Ságiné bevallotta, hogy másoktól nyert tudomása szerint a leánynak viszonya volt férjével. Zima Erzsébet többeknek elmondta ezt s így tudta meg ő is. A leány panaszkodott arról is, hogy erkölcstelen viszonya miatt ki van tiltva Aradról.

A délután folyamán Nyirő Géza vizsgáló bíró, Domokos László alügyész jelenlétében felbonczolták a leány holttestét.

A rejtélyes halálesetre ilyen formán igen kevés világot sikerült még vetni s a vizsgálat érdekes dolgokat deríthet ki.

Betöréssel vádolt

pénzügyőri szemlész.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Kinos helyzetbe került N. ujaradi pénzügyőri szemlész egy kotnyeles cselédleány meg gondolatlan fecsegése miatt. A szemlész betörés és rablás vádjára alá került s csak hosszas kihallgatások, vizsgálatok és egyéb meghurczoltatások után nyert némi elégtételt, a mikor teljes ártatlansága kiderült. Az eset részletei a következők:

Wagner Gy. ujaradi molnárnak a főtéren levő üzletének ajtaját július hó 26-án reggel feltörve találták. A megejtett vizsgálat folyamán megállapították, hogy az üzletből nagyobb mennyiségű árut és a fiókban maradt aznapi bevételt elvitték. Wagner kérésére azonnal megindították a nyomozást, a mely azonban eleinte semmi eredménnyre nem vezetett, mert a

kihallgatottak közül senki se tudott nyomra vezető adatokat vallani. Csak a főtéri üzlet háztulajdonosának cselédje tett czélzásokat, de mint-hogy a leány N. szemlészre gyanakodott, a kit szelvényben becsületes embernek ismernek, eleinte nem vették komolyan s abba is hagyták a kihallgatását.

Minthogy a vizsgálatnak később sem volt eredménye, újra kihallgatták a cselédleányt, a ki veszedelmesen terhelő dolgokat hozott föl a szemlész elien. Azt vallotta a csendőrök előtt, hogy július hó 25-én este, amint távollevő urnőjét várta, 10 óra tájban hazajött a szemlész (a ki szintén abban a házban lakik) és néhány perc múlva mezitláb ment ki a szobájából. A cseléd figyelemmel kísérte a szemlész, a ki a Wagner üzlete mögött levő színbe tartott. A leány, a mint mondja, kíváncsi volt, hogy mit csinál ott N., de nem merte követni. Rövid idő múlva tompa kalapácsolást hallott, amely gyanus zaj néha meg-megszűnt, majd ismét fölhallatszott.

Ekkor hazajött a háziasszony s a cseléd is bement lefeküdni. Ő azonban nem birt elaludni, mert nagyon bántotta a kíváncsiság. Minduntalan kinézegetett az ablakon s az udvar sötétjéből egyszerre csak világossá vált a szemébe: a szemlész látta, amint egy kis kézi lámpával lassan, óvatosan közeledett a lakása felé. Majd ismét visszament a szin felé és újra lakásához és ezt az éjjeli sétát többször is megismételte.

Ez volt a cselédleány vallomása, a mely tényleg komoly gyanuba keverheti a legtisztességesebb embert is. A csendőrség kénytelen volt kihallgatni a szemlész, a ki megdöbbenve vette észre, hogy betörés gyanuja alatt van. Majd összeszedte magát és nyugodtan mondta:

— Teljesen ártatlannak érzem magamat.

A csendőrök szembesítették a szemlészszel a leányt, a ki ekkor is fönntartotta vallomását s N.-nek szemébe ismételte az egész történetet. A szemlész azonban nyugodtan és szárazon jegyezte meg.

— Valótlanság, hazugság szórul-szóra.

A vizsgálat aztán tovább folyt, de a legnagyobb titokban. A szemlész maga tett jelentést fölöttes hatóságának, kérve, hogy várják be a hatósági eljárás befejezését. A vizsgálat most végre befejeződött a szemlész teljes rehabilitálásával ért véget. A csendőrség kiderítette, hogy a betörést a molnárnak egyik elcsapott legénye követte el, a kit most köröznék, mert nem tudják tartózkodásának helyét. N. följelentést tett a kotnyeles cselédleány ellen rágalmaszás miatt.

HIREK.

A szubrett imádója.

Sárosi Paula debreczeni színésznő és Medve Miklós joghallgató érdekes szerelmi ügyéről egy Debreczenben élő újságíró írja az alábbiakat:

Sohse szerettem néző lenni szerelmi cselszövényekkel telt szindarabokban, de kedvvel néztem szövegezését annak a szivviszonynak, melynek hőse Medve Miklós volt, akit szoba-áristomban őriztet most haragos családjá.

Valóságos trubadur volt a gyerek. A lány egy édes baba, aki aranyos kedvvel lépett a szinpadra. Pajkos volt, bájos, elragadóan ügyes és... és... még nem ismerte a szinpadot.

Mondom, hogy tetszett nekem ennek a két gyereknek összetalálkozása. Abban a színházban, melyben én akkoriban valósággal laktam s melynek hasonlóképen megvoltak a maga kis regényei, — ez a két fiatal sziv élte át a legtisztábbat, legártatlanabbat valamennyi közt.

Ha a leány a szinpadra lépett, virágerdő nőtt ki a zenekar mélységéből. Mind, mind tapsoltunk,

őszintén, örömmel. A beavatottak kerestük szemünkkel a fiut!

Nem láttuk sehol. Valamelyik páholy sarkából, elbujva, könyes szemekkel gyönyörködött az ő kis imádjottja örömeiben.

Artatlan diákszerelem volt. Nekünk jól esett, hogy így is lehet szeretni. Önkéntes klakkot szerveztünk a leánynak a fiu kedvéért s dicséreteket zengedeztünk a fiuról a leány előtt s a lány kedvéért. Szóval csupa jóakarattól még jobban egymásba szeretettük őket.

Hát persze mi nem gondoltunk arra, hogy ebből baj is lehet. Ugy véltük, hogy ennek is vége szakad egyszer, mint minden kis regénynek. Ha pedig komolylyá válik a dolog, az sem baj: egymáséi lesznek.

Nem is látszott a dolog lehetetlennek. Persze csak mi előttünk. A leány megérdemli, hogy boldog legyen. A fiu pedig lemond arról, hogy ő is cs. és kir. kamarás legyen, mint a bátyja. Nem is olyan tulságos áldozat ez, ha az ember fiatal, szeret és szeretetik s mellékesen egy millió korona néz rá.

Sajnos, nem nekünk volt igazunk és nem a szerelmeseknek.

Ez a kis tévedés nagy tragédiát csinált. Egész életük boldogságába került.

A mi ugynevezett előkelő családjainknak nincs kifogásuk az ellen, ha valamelyik fiatal sarjuk ki akarja egy cseppet tombolni magát. Még pénzzel is ellátják. Ha a médium színész, annál jobb. Ez uri passzió. Ha megunta, ott hagyja. Ha pénz kell, kerül...

Medve Miklós azonban nem mutatkozott ilyen előkelőnek. Igaz, hogy a színész sem olyan volt, mint a többi.

Igy közeledett a katasztrófa. A fiu házasságra gondolt, a leány pedig áldozatot hozni némi tradícióknak nem akart.

Talán vigjáték lesz a kis drámából, ha a lány csak szegény. De színész. Sőt — zsidó...

Ilyen hallatlan körülmények mellett nem lehetett mást tenni, mint a fiut halálba, a lányt esetleg a Dunának kergetni.

A tragédia még nincs befejezve, de már vigjáték aligha lesz belőle.

Kellemetlen dolog, hogy manapság csak a trónon történnek regények. Cs. és kir. kamarások és kamarás-jelöltek között nem. A kamarások nem akarják akceptálni azt a kis kamarát, a melybe a vér tódul s poéták és szakértők szerint a szerelem lakozik...

— A király köszönete népeihez. Az a megleghangu, szeretettől sugárzó levél, a melyben a király hetvenedik születésnapjának fényes megünnepléséért és a hozzája intézett üdvözlő táviratokért mondott köszönetet Magyarország lakosságának, országszerte nagy hatást keltett. A fővárosi lapok nagy része első helyen közölte és lelkes szavakat fűzött a történelmi fontosságú levélhez. Mint tudósítók telegrafálta, a Wiener Zeitungban ma jelent meg a királynak Körber osztrák miniszterelnökhöz intézett levele, a melyben hasonlóan meleg hangon mond köszönetet hetvenedik születésnapja alkalmából kapott szerencsekívánatokért.

— Erzsébet királyné siremléke. Holnap szenteli fel Vaszary Kolos hercegprimás Bécsben azt a bronz-emléket, melyet a magyar nők állítottak Erzsébet királyné emlékezetére a kapuczinusok sirboltjában. Az emlékre többek között a gödöllői korona uradalom is koszorut helyez, melyet kerti és erdei virágokból kötnek. A koszoru szalagján a következő felírás van: „Erzsébet királyné kegyeletes emlékének — A gödöllői korona uradalom.”

— A király szeptember másodikán, vagy harmadikán Bécsbe megy. Ott marad körülbelül 10-dikéig. Erzsébet királyné halálának

évforduló napján tartandó rekviemen jelen lesz, s még az nap Jaslóba utazik, hogy a galicziai fegyvergyakorlatokon jelen legyen. A fegyvergyakorlatról szeptember tizenhetedikén Bécsbe tér vissza, hogy a perzsa sahot fogadhassa. A sah négy napig marad Bécsben, honnan Budapestre jön, s itt is a király vendége lesz. Ő felsége azután október elsejéig Schönbrunnban marad, honnan három-négy hétre Gödöllőre utazik és december elején visszatér Bécsbe.

— **Kohl Medárd püspök.** Kohl Medard esztergomi kanonokot, aki a hercegprimásnak hosszú éveken át titkárja volt, *caimzetes püspökké* nevezték ki. Az új cz. püspök a bécsi pápai nunciaturában ma tette le az esküt. A szertartásnál *Széchenyi* gróf a Pázmáneum igazgatója és *Klinda* esztergomi kanonok szerepeltek, mint tanúk.

— **A husz-koronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank, mint egy távirat jelenti, szeptember 1-én bocsátja ki a husz-koronás bankjegyeket.

— **Összeesküvés a román király ellen.** Csak a napokban adtunk hírt róla, hogy *Károly* román király ellen anarkista merényletet terveztek s e miatt egy anarkistát, ki a tervet végre akarta hajtani, el is fogtak. *Bukarestből* ma ismét távirat érkezett, a mely azt jelenti, hogy a román fővárosban *Károly király ellen irányuló összeesküvést fedezett föl a rendőrség.*

— **Házasság.** *Baross* Lajos dr. fővárosi ügyvéd ma kötött házasságot *Andrényi* Elvira urhölgygel, özv. *Andrényi* Károlyné leányával. Tanúk voltak: *Parecz* György és *Andrényi* Károly.

Széchy-szigethy Thaly Dezső mezőhegyesi magy. kir. gazdatiszt szeptember hóban köt házasságot *Lobinger* Eugenia kisasszonnyal, az *Uj-Aradon* lakó *Lobinger* Viktor nyugalmozott jószágigazgató és kir. tanácsos leányával.

— **Uj mérlegház.** A polgármester intézkedett, hogy a piacznövekedése folytán a második mérlegházat is átadják a forgalomnak. A mérlegházat, mely csütörtökön, pénteken és vasárnap van nyitva, *Világosi* János adótiszt vezeti.

— **Apa és fia öngyilkossága.** Nagyváradról telegrafálják: Tragikus sorsra jutott *Nagy Károly tengelei* tanító. *Károly* nevű fia a gimnázium III. osztályában megbukott s most, e hó végén kellett volna javító vizsgálatot tenni. A diák félt, hogy ismét megbukik s elkeseredésében a *robogó vonat elé feküdt.* *Nagy Károlyt* annyira elszomorította fiának öngyilkossága, hogy bánatában ő is *megölte magát.*

— **A királygyilkos testvére.** A legidillikusabb olasz tengeri fürdő, a romagnai *Cattolica* közelében, *Fanano* zöldelő dombjai közt húzódik meg néhány napja a monzai katasztrófa második ártatlan áldozata, *Bresci* Angelo főhadnagy, a királygyilkos testvérbátyja. Feleségével és kétéstendős leánykájával együtt a sógoránál lakik s ott kereste fel a minap egy újságíró, a ki érdekes dolgokat mond el róla. A főhadnagy megdöbbenően hasonlít gyilkos testvérehez. Orrának merész a hajlása, haja össze-vissza van borzolva, arczának a vadságig energikus a kifejezése, akár *Bresci* Gaetanónál. Ugy látszik, hogy már beletörődött balvégzetébe. Mindenfelől részvénytárgyalásokat kap, bajtársai elárasztják vigasztaló és bátorító levelekkel, ismeretlen emberek kézzorításukat küldik neki, főlegvalói is sajnálatukat fejezik ki neki, amiért neki is meg kell szenvednie oly ember tetteért, aki véletlenül ugyanazt a nevet viseli és az ő testvére. Katonai karriéré tönkre van téve, pedig még csak négy év hiányzott negyedszázados szolgálati idejéből. Jól tudja, hogy nem mehet vissza ezredébe.

— Bizonyára úgy van — ezt mondja — hogy legtöbb bajtársam nem fog megbüntetni szerencsétlenségem miatt. De mi lesz akkor, ha csak egy is nem fogadja köszöntésemet vagy gyalázó kifejezéssel illet? Akkor csak életre-halálra való párba j volna hátra.

Amikor értesült öcsése tettéről, neki és feleségének az volt az első gondolatuk, hogy tönkre vannak téve. S ha nincs a két éves kis *Magdolna*, azonnal véget vet megbecstelentett életének. Másnap reggel pedig megjött az ezredes parancsa, mely felszólította, hogy esküdjön hűséget az új királynak, akinek az atyját az ő édes testvére ölte meg. *Bresci* Angelo egy percig sem habozott.

— Bár meg voltam győződve róla, hogy minden szem rajtam lessz, kötelességemnek tartottam, hogy nyíltan letegyem a hűség-ekü és így dokumentáljam, hogy életem az utolsó vércsöppig a királyomé. Amikor kezemet esküre emeltem, a tábornok szeme borzasztó komolysággal meredt reám. Az ezredes azonban később kezet fogott velem és vigasztalt, amire nagy szükségem is volt . . . Kévéssel utóbb aztán főlebbvalóm parancsára nyakra-főre elutaztam *Nápolyból* . . .

— **A megvagdalt ügyvédjelölt.** A budapesti negyedik kerületi kapitányság tegnap fejezte be a vizsgálatot abban a megbotránkozott esetben, amely a múlt napokban történt és amelyről akkor részletesen beszámoltunk olvasóinknak. *Domonkos* György ügyvédjelölt, akit *Udvarnoki* Viktor ezredes kardjával ok nélkül inzultált, tiltakozott az ellen, mintha sértő kifejezéseket használt volna. Es e mellett bizonyít annak az öt tanúnak nyilatkozata is, akik önként jelentkeztek a kapitányságon tanuvalomásra s akik közül csupán egy vélt olyasmit hallani, mintha *Domonkos* György a tiszt szolgának azt mondta volna, hogy „*ne gorombászkodjék.*” A vizsgálat adatai szerint *Domonkos* már a *Molnár-utcában* volt, amikor az ezredes utána vágatott s megsabdalta. *Domonkos* két barátját fölkererte, hogy nevében az ezredest elégtételadásra fölszólítsák, de barátjai kijelentették, hogy itt nem lovagias elégtételnek, hanem bünfenyítő följelentésnek van helye. Ezek után *Domonkos* György ügyvédjelölt lemondott az ügynek lovagias uton való elintézéséről és a vagdalkozó ezredes ellen a katonai hatóságnál megtette a *bünfenyítő följelentést.*

— **Alapítványi helyek.** A király, az augusztus hónap 4-ikén kelt elhatározásával, a bécsi *Terézianumban* megüresedett helyre *Barkóczy-Rosti* Ferenczet nevezte ki, a *Mária Terézia-féle* báttaszéki magyar alapítványi helyre pedig *falboi Inkey* Zsigmondot.

— **Megölte az apját.** Véres gyilkosság történt a Nagybeeskerek melletti *Szaján* községben. A gyilkosság borzalmas voltát fokozza, hogy a fiu tulajdon édesapját ölte meg. *Baranyai* Titusz gazdaember kitagadta a fiát, ki haszontalan korheiy ficzkó volt és az apján akart élösködni. Mikor nem zsarolhatta tovább az apját, úgy gondolta, hogy majd meglopja. Tegnap este oda lopódzott az öreg *Baranyai* portájához és buzát akart lopni. Az apja tetten érte és megdorgálta. Erre a fiu dorongot ragadott és azzal fejbe vágta az apját, hogy az véresen, *halva maradt a földön.*

— **Vilmos császár és az ifju művész.** *Paul Bazelaire*, fiatal gordonkaművész Németországon való átutaztában tavaly mindenféle ajánlatokkal ellátva Berlinbe érkezett. *Vilmos* császár is hallott róla egyet-mást és kétszer meg is hívta az udvarba, ahol hangversenyzett aztán. Eltekintve művészi képességeitől, a fiatal művész gyönyörű szép arczával olyan erős hatást tett a császárra, hogy elküldte *Begas* tanárhoz, hogy a gyermek *Henrik* szobrához modell legyen. Miután az ifju néhányszor modellt ült, egy álló esztendeig nem hallott semmit sem az ügyről, míg nem legutóbb a párisi német követség arról értesítette, hogy a német császár fotografiákat küldött neki az immár befejezett szoborról. S a német követség egyik attaséja három nagy fotografiát nyújtott át neki. Mind a három fotografián ott volt *Vilmos* császár sajátkezű írása:

Souvenir de Berlin, Guillaume 1899—1900.

— **Botrány a királyi lakomán.** A király születésnapját — mint nekünk jelentik — a temesmegyei *Hissziáson* is megünnepelte az ott gyakorlatozó 29-ik gyalogezred. Délben nagy lakoma vol, melyre a tisztikar kívül a köz-

ségi előljároság, a papság és tanítók voltak hivatalosak. Lakoma után vig muzsikaszó mellett a legénység tánczra perdült a román menyecskékkel. Majd az őrnagy kérésére *Vakareszku* János gör. kath. lelkész hazafias beszédet intézett a néphez és katonasághoz, melyben a legalkotmányosabban uralkodó királyt éltette. A beszéd hatása alatt az ősz papot körülhordozták, mire *Krajován* Aurél, az ottani tanító a néphez fordulva így kiáltott fel:

— *Ne hallgassátok a pap ostoba beszédét, menjen a templomba prédikálni!*

Majd a papot kezdte fenyegetni, hogy távozzék, különben „levágja az orrát”. Az őrnagy erre karonfogta a papot és a terembe vezette. De *Krajován* nem nyugodott. Dühösen a papra rontott és *öklével úgy kezdte verni, hogy orrán, száján ömlött a vér.* Nagy nehezen sikerült csak a dühöngőt megfékezni és haza szállítani. Az esetről jelentést tettek illetékes helyen, hogy méltó büntetését vegye az, a ki a király születésnapján ily botrányt provokált.

— **Egy szekeresz önkéntes balesete.** *Ritter* Leó szekeresz önkéntes, mint tudósítónk telegrafálja, szerencsétlenül járt ma *Ujpesten.* Lovaglás közben lova megvadult s *Ritter* leesett róla és eltörte a lábát.

— **A belga király és a karrikaturista. II.** *Lipót* belga király, noha a legutóbbi események másra taníthatnák, csöppet sem fél az anarchistáktól. Ostendében naponta ott lehet látni a sétálók között és a löversenyeken is nem az udvari páholyban, hanem a közönség között foglal helyet. A minap átrándult *Deuville* francia tengeri fürdőbe, hogy végignéze az ottani löversenyt. A mint a mázsáloban föl és alá járkál, észreveszi, hogy egy alacsony termetű ur folyton a nyomában van és fürkésző szemmel nézi. A király eleinte azt hitte, hogy valami titkos rendőr és mert nem szereti, ha felügyelnek reá, bosszankodva figyelmeztette hadsegédét a megatalkodott kísérrőre. A hadsegéd utána nézett a dolognak és kitűnt, hogy a kit a király titkos rendőrnek nézett, tulajdonképen nem más, mint *Sem*, a híres karrikaturista. A király oda lépett a művészhez és megszólította:

— Ön, ugyebár, vázlatot vesz fel rólam. Nem igaz?

— De igen, felség! — válaszolt a művész.

— Nos — folytatta a király — nincs ellenvételem, de kérem, hogy álló helyzetben rajzoljon le, mert menés közben kissé sántítok. Mutassa meg a vázlatot.

— Felsőged nyugodt lehet, hogy kívánsága szerint járok el.

— Más merényletet tehát nem tervez?

— Nem, felség. A karrikaturisták nem oly veszélyesek, mint az anarchisták.

A király elnevette magát és mosolyogva folytatta sétáját.

— **Letartóztatott tolvaj.** *Kalikin* Ferencz aradi csavargó tanonczot 1898. óta körözte a pestvidéki törvényszék valami 500 forintos lopásért. *Kalikin*, kinek sikerült a törvény elől elbujdosnia, *Ujaradon* tanoncz volt az utóbbi időben *Petula* Jakab kertésznél. Pályáját itt azzal végezte be, hogy gazdáját meglopta. Most végre az aradi rendőrség kezeibe került *Mát* fy Béla kincstári ügyészégi díjnak révén, ki a tolvajt leleplezte. Letartóztatták s a vizsgálatot megindították ellene.

— **A Kinába indulók szerencsétlensége.** Borzalmas szerencsétlenségnek esett ma áldozatul két porosz altiszt, mint *Kölnből* jelentik. A Kinába induló katonavonathól elővigyázatlanáguk folytán kiestek, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az egyik *szörnyet halt*, míg a másikat, mikor a földről fel akart kelni, a *Berlinből* éppen akkor arra robogott *gyorsvonat gázolta agyon.*

— **Gróf Wenckheim Frigyes jótékonyága.** A békési izraelita hitközségnek építkezési cél-

ra 250 négyszögölnyi területre volt szüksége és a telket gróf *Wenckheim* Frigyesztől meg is vette. Mikor azonban fizetésre került a sor, a nemes gróf kijelentette, hogy a területet ingyen engedi át a hitközségnek. A hitközség a grófnak felirailag mondott köszönetet jótékony-ságáért.

— **A pekingi zenélő galambok.** A Pekingbe kerülő idegenek, mikor először jár-kelek a utcán, dalamos égi hangok ütnek meg a fülét. Föltekint az égre s galambokat lát a feje fölött keringeni. Az égi zene hangjai csakugyan e galamboktól erednek s az ember könnyen rájön az egész titokra, ha egy ilyen galambot megvizsgál. A kínainak ugyanis szokása, hogy a galamb két farktolla közé egy nádsipokból konstruált kis hangszert erősít, a mely azután a mikor a galamb repül, a beléje tóduló levegő nyomásától hangot ad. A hangszer neve *chao-the*. *Chao* kínai nyelven sipot jelent, a *the* szócska pedig annyit tesz, hogy mechanikus. Ezeket a mechanikus sipokat egy előkelő mandarin találta ki, azért, hogy a galambot védelmezzék. A galamb ugyanis a kínai kedves madara s ha a *chao-the* megszólal a tolla alatt, azt hiszi a kínai, hogy elriad tőle az ölyű és minden rablómadar. Az utcán néha ezrével röpköd ide s tova az ilyen nádsipos galamb, a mi persze nagy, de soha nem kellemetlen zajt csap a levegőben.

— **Az anyós boszuja.** *Berczi* János gejeji fiatal gazda, mint levelezőnk írja, nem valami jó lábon állott a feleségével, különösen mert anyósa, özvegy *Balázs* Józsefné, aki a fiatalokkal egy házban lakott, folyton ingerelte a férje ellen. A vén asszony áskálódásai következtében állandó volt a civakodás a házastársak között s e miatt *Berczi* az ivásnak adta magát. Az ünnepek alatt is részegen ment haza s akkor felesége és anyósa csunyán elverték. Másnap, amint kijózanodott és megtudta, hogy a két asszony mit művelt vele, haragjában a két asszonyt kegyetlenül elverte s aztán ismét a korcsmába ment, ahonnan csak éjfél'ában tért haza. *Balászné*, az anyós, csak azt várta, hogy veje elaludjon. A két asszony ekkor bement a szobába s az anyós egy előre elkészített baltával addig verte fejbe a vejét, míg annak koponyája szétrepedt. A véres holttestet leányával együtt kivitte az utcára s egy árokba bedobta. Reggel, mikor a járó-kelők a holttestet megtalálták, mindenki azt hitte, hogy *Berczi* a korcsmából hazajövet verte agyon valaki. A csendőrség is ez irányban folytatta a vizsgálatot, mignem tegnapelőtt kiderült a titok s a két asszonyt a vizsgálóbíró rendelkezésére a csendőrség elfogta és bekísérte a törvényszéki fogházba.

— **Mentőkocsik az orosz vonatokon.** Csak nemrégiben esett meg *Róma* közelében az a borzalmas vasuti szerencsétlenség, melynél *Konstantin* orosz nagyherceg is súlyos sérüléseket szenvedett, és talán ez a körülmény indította az orosz kormányt most arra, hogy minden egyes vonathoz mentőkocsiknak kapcsolását rendelje el, melyek gyógy- és kötszerekkel lesznek felszerelve. Mindenestre eléggé üdvös ujtás ez, mert többnyire a későn érkező segély okozza a szerencsétlenül jártaknak halálát, de ennek az intézkedésnek csak úgy volna haszna, hogy a vonat személyzetét az első segélynyújtásának munkájára ki is oktatták.

— **Öngyilkos uriasszony.** Pécsről jelentik, hogy tegnap délután megölte ott magát egy uriasszony, aki évek óta idegességben szenvedett és betegségét nem tudta tovább viselni. *Irényi* Sándor, az odaváló főreáliskola volt rajztárájának negy éves özvegye az öngyilkos. Az urin tegnapelőtt este érkezett Pécsre a fővárosból, ahol öt hónapig ápolták a *Schwartz* féle intézetben. Kétségbeejtette, hogy nem talált enyhülést ott s tegnap is szomorúan költötte el ebédjét öreg atyjával és fiával. Ebéd után észrevétlenül kiment a fáskamrába és ott felakasztotta magát. Édesapja később kereste s mikor rátalált, még meleg volt a leánya teste, de már élet nem volt benne. Az öreg ember kiátkozására előrohant néhány szomszéd, kik leemelték a kötélről a szegény asszonyt. Iré-

nyiné nem hagyott hátra levelet s így valószínűnek tartják, hogy hirtelen jött roham hatása alatt követte el tettét.

— **Megkövesedett fatörzsek a vilákiállításon.** A párisi vilákiállításon sok csodálatra méltó dolog ragadja meg a szemlélő figyelmét, de ezek között is első helyen áll az egyesült-Államoknak pavillonjában az a küldemény, mely általános érdeklődést kelt és a mely az arizonai megkövesedett erdőből származik. Legnagyobb részét megkövesedett fatörzsek ezek, melyek amerikai kalczedonparkból származnak, a hol vulkanikus hamu és láva közt vannak eltemetve. A fa oly annyira konzerválódott a hamu és láva alatt, hogy annak struktúrája teljesen ép, sőt a fa korát jelölő gyűrűk is világosan láthatók. A megkövesedett fa feldolgozva oly szép képet mutat, hogy ékszerekhez hasonlít és ezért egész iparág fejlődött ebből. A legkülönbözőbb ékszer-utánzatokat készítenek ezekből a megkövesedett fatörzsekből, melyek igen szépek, de drágák is.

— **Rejtélyes öngyilkosság.** A budai rendőrszobába ma éjjel többen azzal mentek, hogy a promontori-ut 41. sz. a levő üres telken farakások között veszedelmes csavargók tanyáznak. Az őrszobából rögtön két rendőr sietett ki, hogy meggyőződjék a hír mibenlétéről. Egy magas farakás tetején a sötétben csakugyan egy félig levetkőzött emberre akadtak. Kiáltásukra, hogy jöjjen le, felriadt s gyufát kért, hogy a kenyerét, melyet maga mellé tett, megkeresse. A rendőrök felnyujtották neki a gyufát, de ugyanabban a pillanatban revolverlövés hangzott el. A rendőrök eleintén azt hitték, hogy reájuk lőtt az ismeretlen ember, mire egyikük ijesztésül a levegőbe lőtt, szolgálati fegyverével. Csönd lett erre, amikor azután felmásztak a farakásra s a gyufa fényénél ott találták a rejtélyes idegent a farakáson elterülve, halántékán hatalmas sebbel, holtan. Az illető kilétét megállapítani nem lehetett, mert semmiféle irás nem volt nála s most a bonczoló intézetben fekszik. Mintegy 50 éves lehet s kezei után itélve, az uri osztályhoz tartozik. Kékesszürke kabát hevert mellette, barna kockás nadrágot s fél czipőt hordott. Az ismeretlennek gesztenyebarna haja, vörhenyes bajusza, őszbe vegyülő szakála van, szemei kék-kék. A rendőrség nyomozza kilétét.

— **Telegráfon.** Most találták föl, és világhírűvé teszi mesterének a nevét: *Poulsen*, dán mérnökét. Olyan telefont talált fel, mely a távolban elmondott beszédet állandósítani tudja és kívánatra akárhányszor el is ismétli. A mérnök találmányát telegraphonnak nevezi, mert a készülék a telefon és telegráf zseniális összeállítása. *Poulsen* találmánya vajmi csekély helyet foglal el, úgy, hogy a beszélgetések egész sorának bőségesen jut hely készülékében. Megvan a lehetősége annak is, hogy a készülék a tulajdonos távollétében felszólításra magától felel:

— Sajnálom, X. ur nincsen itthon. Hitelező ön? Akkor majd csak elsején érkezik haza...

— A. ur sétálni ment, egy óra múlva jön vissza!

Vagy pedig ilyenképpen:

— Itt B. ur telegrafonja beszél, csak tessék elmondani mondanivalóját!

Természetes, hogy B.-nek, mielőtt távozik, a szavakat el kell mondania készülékébe, mely azokat fikszirozza. Azt mondják, hogy a reprodukció teljesen érthető és a hangok bámulatosan tiszták, mint bármelyik legjobbminőségű telefon kagylójában. A hangokat ezenfelül erősíteni is lehet, hogy egyszerre többen is hallhatják. Ez időszertint kísérletek folynak oly irányban, hogy a készüléket bármely telefonhálózatba kapcsolhatóvá hozzassák.

— **Halálos szerencsétlenség.** Budapestről jelentik: Tegnap a *Walser*-féle szivattyú és gépgyár részvénytársaság külső *Váci*-uti telephelyén történt egy halálos szerencsétlenség, ma pedig egyazon körülmények között a *Kölber*-testvérek *József*-utca 69. szám alatt levő kocsi-

gyárában halt meg egy munkás. Itt ma reggel fél 8 órakor *Boross* Károly huszanhat esztendőskovácslegény a köszörülő-gépen dolgozott. Köszörülés közben a kökorong megrepedt és egyik szilánkjára a legény fejéhez vágódott. A szerencsétlen menten összeesett és szörnyet halt. Holttestét az orvostani intézetbe szállították.

— **Toalettbőség a Keleten.** Az európai asszonyok csak értenek a toaletthez, de még sem versenyezhetnek *Li-Hung-Csang* feleségével, aki ötven éves kora dacára kínai fogalmak szerint még elsőrangú szépség. Azt mondják, hogy a lába, még az összepréselt lábak hazájában is a legkisebbek közé tartozik és állítják, hogy ruhatára ötszáz arannyal áttört, öltözetből, háromszáz különféle ruhadarabból és ezerkétszáz nadrágocskából áll. Ami azonban *Sada* hercegnőnek, a japáni tróörökös *Josochito* Harmongia feleségének ruhakészletét illeti, az még nagyobb és öt millió forintba kerül, amelyet részint a család, részint pedig a császár fedezett. A hercegnő öltözetének tulnyomó része európai divat szerint készült, értékesebb részét azonban kétségkívül a japáni hazai divat szerint drága öltözetek teszik.

— **Menyasszonygyilkos katona.** Vakmerő gyilkossági eset tartja izgalomban Gyéres község lakosait, melynek részleteiről levelezőnk az alábbiakat közli: *Mihu* Péter, az 50-ik gyalogezred közvitéze a múlt év őszén vonult be ezredéhez. A bevonulás előtt azonban megkérte *Hudács* György leányának kezét, hogy biztossítsa magának szíve választottját. A leány megígérte, hogy megvárja, míg *Mihu* haza szabadul a katonaságtól s akkor felesége lesz. Ez az ígéret megnyugtatta *Mihut* s jókedvűen viselte a katonaságot. A múlt hetekben azonban *Mihu* értesült, hogy imádottja megszegte ígéretét és másnak lett a menyasszonya. Ez a hír egyszerre véget vetett *Mihu* nyugalmának s a múlt héten megszökött ezredétől. A mint hazaért, fölkereste a leányt, kit egyedül talált otthon. Szemrehányást tett neki, hogy ígéretét megszegte, mire a leány olyan feletet adott, a mi a tulérzékeny katonát kihozta sodrából, kirántotta szuronyát s azt a leány mellebe dofte. A leányt szíven találta a gyilkos szerszám s mire édesanyja hazafutott, csak azt tudta megmondani, hogy *Mihu* volt a gyilkosa azután meghalt. A csendőrség, a melyet az esetről rögtön értesítettek, a gyilkos katonát a kukoricaföldeken találta alélt állapotban mivel ugyanazzal a szuronyal öngyilkossági kísérletet követett el de nem sikerült magát megölnie. A csendőrök bekötötték sebeit s aztán be szállították ezredéhez.

— **Lelőtt rendőrtiszt.** *Boroszló*ból jelentik, hogy *Gleichwitz* községben ma *Barech* János szabólegény, ki csak a napokban került ki a fogházból, a nyílt utca során boszúból *Frank*e rendőrtisztviselőre lőtt. A golyó a rendőrtiszt fejébe furódott, súlyos sérülést okozva. A szabólegény pisztolyát elhajtva futásnak eredt és mire keresésére indultak, már hegyen-völgyön is tul volt.

— **A Podmaniczky-utcai dráma** áldozata, *Steiner* Regina még mindig eszméletlen állapotban fekszik a *Rókus*-kórház 14. számú kórtermén s kihallgatni nem lehet. *Heller* Hugó, a merénylő, a kinek fejsebe már behégedt, most már az ügyészségnél várja további sorsát.

— **Dobét ismét elfogták.** Az utóbbi időben ismételten szerepelt a lapok rendőri rovatában *Dobé* Nándor, az „illatszergyáros“, a ki egy fabódét nevezett el gyárnak s abba alkalmazottakat szerződtetett, a kiknek az óvadékát elsikkasztotta. Mikor először elcsípték, kiderült róla, hogy katonaszökevény és bezárták a *Mária Terézia*-kaszárnyába. De onnan megugrott és *Keckemé*ten mint egyetemi tanár, különféle csalásokat követett el. Ujra kézrekerült s csakhamar ismét megszökött, míg végre ma elfogták a fővárosban és a VII. ker. kapitányság börtönébe csukták. Ot szuronyos katona kísérte ma át a szökevényt a kaszárnyába, a hol remélhetőleg most már jobban ügyelnek a jeles férfira.

— **Golya az utcán.** *Jurák* Borcsa budapesti cseléd ma reggel a szegényház-téren hirtelen

rosszul lett, s pár percz mulva egy fiugyermeknek adott életet. Mindkettőjüket a Rókus-kórházba vitték.

— **Övakodjunk az osztrigától.** A Journal des Débats tudományos rovatának a vezetője nagy óvatosságra hívja fel az embereket az osztriga-evésnél. Figyelmeztet arra, hogy az osztrigát már régóta bacillusok terjesztőjének tudják és két esetről is ad hirt, amelyben közvetlenül az osztriga élvezése után tifuszos lázt kaptak néhányan. Az egyik áldozat dr. J. volt, egy negyvenéves években lévő ember, aki évek hosszú során át élt maláriás vidékeken, a nélkül, hogy valaha is baja lett volna. Hozzá szokott ahhoz, hogy szigorú egészségügyi rendszabályllyal éljen. Soha nem iszik más vizet, mint felforraltat, tehát teljesen bacillus-mentes vizet és azzal mossa is a száját. 1861. december 4-ikén tifuszos lázba esett ez a bölcsen élő ember, a fertőzés ugyszólván ki volt zárva. Egyetlen magyarázata ennek a bajnak abban a másfél tuczat osztrigában volt keresendő, amelyet dr. J. egy héttel a megbetegedése előtt egy ebéd alkalmával megevett. Társaságában négyen nem ettek az osztrigából, egy valaki pedig kettőt-hármat fogyasztott el, de ennek nem történt baja. A második esetnek az áldozata egy tizenhat esztendő fiatalember, akit Dayot tanár figyelt meg Rennensben. Őt egy tuczat osztriga elköltése után támadta meg a tifuszos láz, amikor minden fertőzés ki volt zárva. Tehát csakis az osztrigák közvetíthették a bajt. Parville tanár azon a véleményen van, hogy ilyen esetek sokkal gyakrabban fordulnak elő, mint ahogy nyilvánosságra kerülnek. Azt tanácsolja, hogy ha már nem tudunk lemondani az osztrigáról, akkor legalább a legnagyobb gondossággal járjunk el, mielőtt élvezzük.

— **Elfeledett orvosság.** A tintának gyógyító hatására már tíz esztendővel ezelőtt figyelmeztette az orvosokat Unna, a híres bőrgyógyász. Ez a figyelmeztetés azóta csaknem feledésbe ment. Most azonban dr. Leistikow újból felhívja az orvosok figyelmét a tintára, mint gyógyszerre, amely szerinte a bőrgyógyászatban kitűnő sikerrel alkalmazható. Azt mondja többek közt, hogy ő a tintát fürdő és borogatások alakjában csaknem minden esetben kiválóan jó eredménnyel alkalmazta a bőr gyuladással megbetegedéseinek, mint fájdalom és viszketés-csillapító, továbbá a fekélyesedő bőrbajoknál, ugyszintén a bőr vizenyős hólyagosodásánál, mely esetben a hólyagokat meglehetősen gyorsan leszárította s a felhámzó képződését elősegítette. Leistikow három — tíz százalékos tennin-oldat és két—öt százalékos ferrosulfátoldat elegyítése révén minden egyes alkalommal frissen készült tintát használt gyógyításra.

— **Oroszlán-kaland.** A Castafrican and Uganda Mail borzalmas vadász-kalandot ír le. A kalandnak áldozata is lett: Ryall rendőrfelügyelő, akinek egyik utitársa mondotta el az esetet. Ryall uton volt s a vonat Mombasából Kimaba érkezett. Itt azt hallotta Ryall, hogy kétszáz yardnyira egy oroszlán tanyázik. Ryall három utitársával, Heubuerrel, Parentivel s a kaland elbeszélőjével az oroszlán felkutatására ment, de nem jutottak eredményre. Hanem az állomásfőnök megint csak beszélte, hogy most már két oroszlán ólalkodik éjszakánként a vasut körül és pedig nem messze az állomástól. A társaság elhatározta, hogy újra lesbe áll s a lekapcsolt vasuti kocsiiban, amelyet melléksínre tolatott az állomásfőnök, csakugyan lesre is ment. Ejjéltájban Parenti lefeküdt a kocsipadlójára, Houbnernek ágya volt, Ryall pedig ült és elsőnek őrködött. — Egy óra harmincz perczkor Parenti fölébredt hirtelen és rémületére egy oroszlánt látott térdelni Ryallon. Az állat mellső lábait tette rá Ryall testére s Ryall felsikoltott. Parenti megpróbálta, hogy megkaparítsa a fegyverét, de nem jutott hozzá, arra sikerült neki az ablakon át kímásznia. Futott az állomásfőnökhöz s mikor ezzel visszatért, Heubner a kocsii hátsó részében, a konyhában találták.

— Ryall! Ryall! — kiáltották, de választ nem kaptak.

Az állomásfőnök az embereiért ment és fáklyákkal tért vissza. A kocsii vérről volt tele, de senkit sem találtak rajta. A nap feljött s akkor egy oroszlán és egy ember nyomait látták a talajon. Ezen az uton keresték Ryallt, de rá nem találtak. Ryall eltűnt...

— **A perzsa sahról.** Az orosz czár fejedelmi vendége, Muzaffer ed Din perzsa sah európai körútjában Magyarországot is meglátogatja. A sah apja halála óta most utazik először Európában, a nyugoti államokat mindazonáltal alaposan ismeri. Sok száz felesége és óriási rokonsága van Teheránban asahnak. Feleségein, hozzátartozóin kívül van hat öcsese, akik közül a legfiatalabb kilencz esztendő, továbbá tizenegy leánytestvére és ugyanannyi fia és leánya. A legfiatalabb herczegnő nyolcz éves, a legidősebb harmincz, míg legidősebb fia, Muhamed Ali Mirza, a trónörökös huszonnyolcz esztendő. Tebrisz városban négy napi járásra Teherántól, a trónörökös székhelyén nevelkedett föl a mostani sah s ugyanott székelt legidősebb fia, mint az Aserbeicsau tartomány kormányzója. Tebrisz város nagyrészt romokban hever, csak szűk utcái és piszkos épületei vannak. A sah mesésen gazdag ember; vagyona mintegy százötven millió frank s évi tizenkét milliónyi civillistát kap. A sah második fia, Melik Manzur Mirza jól ismeri Európát. A mult évben az akkor tizenkilencz éves herczeg, a kit Meriman-Kan bécsi persa követ Perzsia reményének nevezett, beutazta egész Európát. A husz éves herczegnek már évek óta van felesége s mivel ellensége a soknejűségnek, nem is fog többször házasodni. A sah udvari költője környezetének egyik legfontosabb alakja, amennyiben ő szállítja a verseket, a melyeket s sah egyszer évenként, márczius 21-én a perzsa újévkor megtartott fogadásnál mond el.

— **Marólugott ivott.** Pafkovits Péter budapesti munkás huszonöt esztendő felesége, aki a Nefeletts-utca 5. szám alatt lakik, ma reggel öngyilkos szándékból marólugot ivott. A mentők a Rókus-kórházba szállították. Tettének oka iránt nem nyilatkozott.

— **A tábornok adóssága.** Párisban az egyik bíróság előtt érdekes pör van folyamatban. Az egyik kaszinónak alkalmazottja bepanaszolta D. Jacquy tábornok naczionalis képviselőt, amiért nem fizeti meg neki tízezer franknyi adósságát. 1897. szeptember havában a tábornok, aki akkor még tényleges szolgálatban volt, többször játszott a kaszinóban, s nagy összegű veszített. Egy este, amikor újra erősen vesztett, a kaszinó pénztárosától tízezer frankot kért. Rouet, a pénztáros adott is neki, s a tábornok azután nyert tizenhétezer frankot. Másnap azután oda hagyta Cauteretst, amelynek kaszinójában a dolog történt, de a pénz nem adta volt meg. És még máig sem fizette vissza. Nagyon jellemzők azok a levelek, amelyeket ez alatt a három esztendő alatt Rouetnek írt. Amikor a pénztáros 1897. végén először felszólította, hogy fizessen, akkor azt felelte, hogy az adósságot elismeri, de fizetni csak akkor fizethet ha maga megkapja azt a tizenhétezer frankot amit nyert. Mert akkor játékközben semmi készpénzt nem kapott, s még azt sem tudja, hogy hol tarózkodik a partnerje. Második levelében már kissé világosabban beszélt a tábornok. Kijelentette, hogy egy fillére sincs, s nem óhajt újabb adósságokat csinálni, csak azért, hogy velük a régieket kifizesse. Egyébként nem is igen tud arról, hogy nagyobb összeget kért volna kölcsön a pénztárostól. Amikor erre a pénztáros azt felelte, hogy kisebb részletekkel is megelégszik, akkor egyenesen goromba lett a tábornok. Ha bepörölik, írta, akkor egyszerűen kartaadósságnak minősíti a tartozását, azt pedig nem kell megfizetni. S csakugyan meg is maradt a fenyegetése mellett a minópi tárgyaláson. A közvélemény azonban elítélte a tábornokot, aki ilyen felületesen intézi el az adósságait.

— **Közeledik az iskolai beiratások ideje.** Ismert tény, hogy mindama szükségletek, melyek ezen alkalommal a gyermekek ellátása tekintetében fölmerülnek, legzélszerűbben és legjutányosabban Porter Vilmos koronás áruházában fedezhetők Aradon. Szülők ezért ne mulasszák el Porter koronás áruházat fölkeresni.

— **Elgázolások.** Sonnenschein Lipót budapesti iparosnak 4 éves Lajos nevű fiát az este egy eddig ismeretlen ember elgázolta kocsijával. A fiucska oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy soroksári-ut 28. sz. a levő lakásukon kevesre reá meghalt. — *Lili* Lajos 15 éves iskolásfiút pedig a Rudasfürdő előtt elütötte az 56. számú

villamos kocsii, s a fiu ennek következtében bal lábát törte. Most a Rókus-kórházban fekszik.

— **Késelő hadfi.** Lukács István zágori születésű 28 éves munkás Budapesten a polgári serfőző kintinjában összeveszett egy ismeretlen honvéd szakaszvezetővel. A katona eközben előhuzta oldalfegyverét s azzal Lukácsot úgy megszurkálta, hogy most a Rókus-kórházban fekszik. A hősködő katona megugrott.

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 26. A nagy-butyini önkéntes tűzoltó-egylet táncestélye (Korona-vendéglő.)

Szeptember 2. Nyári ünnepély (Vingán, Erzsébet-liget.)

(=) **Nyári ünnepély.** Mint egy lapunknak beküldött meghívó jelenti, gróf Woracziczry Jánosné, Khuén Sabina grófnő védnöksége alatt az Örök Imadás Templom alapja javára szeptember hó 2-án, a *vingai* Erzsébet-ligetben, a Lawn-Tennis-Társaság közreműködésével s különböző versenyekkel, virágkorzó, tombola és egyéb érdekes látványossággal egybekötött nyári ünnepély lesz, melynek rendezésén százötven tagból álló bizottság buzgólkodik. Belépti-dij: az Erzsébet-ligetben délután tartandó ünnepélyre személyenkint 40 fillér. Az esti táncvigalomra személyenkint 1 korona. Kezdeté délután 3 órakor.

TÖRVÉNYKEZES.

§ **Labdázás közben.** Folyó év márczius havában, egy szép vasárnap délután, Jerszeg község alatt lapdáztak a gyerekek, kiknek mulatozásában a felnőttek is részt vettek. Egyszer csak *Stancsu* György észreveszi, hogy *Dimitreszku* János lekapja a fia fejéről a kalapot és átdobja a kerítésen. Dühösen hozzáfut és pofonüt. Látván ezt a dolgot a fiu bátyja, *Dimitreszku* Pável, éktelen haragra lobban és kérdőre vonja *Stancsut*:

— Hogy merted az öcsémet pofon vágni?
— Ha sokat lármázol, téged is pofon ütlek! — volt a *Stancsu* válasza.

Dimitreszku Pávelnél betelt a mérték. Felkapott egy lapdaütőt és boldgabb végével úgy ütötte föbe *Stancsut*, hogy az a szenvedett sérülések következtében meghalt. *Dimitreszku* a lugosi törvényszék esküdtbírósa elé került a mely halált okozott súlyos testi sértés bűntette miatt 3 évi és 6 havi fegyházra ítélte. Védő az ítélet ellen semmisségi panasszal élt, a mit azonban a kir. kuria szüneti tanácsa, *Szent-Imrey* Jenő bíró előadása alapján ma visszautasított.

NAPIREND.

Augusztus 25. Szombat. Róm. kath. naptár: Lajos. — Protestáns naptár: Lajos. — Izradlita naptár: Sabbat, Reth. — Görög-keleti naptár (augusztus 12.): Anicét vértanú. — A nap két 4 óra 54 perczkár, nyugszik 6 óra 37 perczkor. — A hold két 5 óra 15 perczkor, nyugszik 6 óra 16 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 765.6 milliméter, délután 2 órakor 764.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 21.2, délután 2 órakor C° + 28.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DK. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, hősüllyedés.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 8 óráig. Belépti-dij: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítása (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Szeptember 12—13. Országos pinczérgyűlés Aradon.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **A gyöngyvirág mérge.** Kevesen tudják, hogy a kellemes illatu, kedves gyöngyvirág mérges növény, melynek nedve fájdalmas daganatokat idéz elő, ha sebbel vagy nyálkahártyákkal érintkezik. Ezért hát ne vegyük gyöngyvirágot az ajkunk közé. Érdekes, hogy a verebeknek a gyöngyvirág nyílása a pusztulás ideje, mert minden veréb, mely a gyöngyvirágból torkoskodik, elveszett.

□ **A meauxi sas.** Brunetiere, a francia író és akadémikus nemrégiben több előadást tartott Amerikában Bossuetról, a híres hitszónokról, akit kartársai az ékesszólásáért a püspöki székhelyével kapcsolatosan, a meauxi sasnak neveztek. Egy napon Brunetiere legnagyobb meglepetésére a következő levelet kapta:

Tisztelt uram! Arról értesültem, hogy önnek egy meauxi sas van a birtokában, amely úgy látszik, az ön hazájában nagyon híres. Mint az Egyesült Államok legnagyobb menaszériájának tulajdonosa, értesitem, hogy ennek a meauxi sasnak rám nézve rendkívül nagy jelentősége van, s ha ön hajlandó volna nekem ezt a madarat átengedni, életmódjának a leírásával együtt, akkor bármily árt megadok érte.

Brunetiere röviden azt felelte, hogy a szóban lévő madár már két évszázad óta halott, s fájdalom, még csak kitömött állapotban sincs meg.

□ **Az elfeledett Goncourt.** Néhány nappal ezelőtt volt Edmond Goncourt halálának évfordulója. A Pére-Lachaise temetőben lévő sírjára mindössze egy négy sou-s bokrétát tett le valaki, valószínűleg házának régi házmestere. Híres barátai közül egy sem ment ki a temetőbe és az általa alapított és róla elnevezett Akadémia tagjai egészen megfélemeztek mesztükről.

□ **Egy regényből...** Ott ültek a lóczán s csak a boldogságtól túlaradt szívük dobogása és a lóczaban őrli szü rágcsálása volt hallható.

□ **A világ legnagyobb bogárgyűjteménye.** Egy Bolton nevű amerikai természettudós olyan bogárgyűjteményt állított össze, mely kétség-telenül legnagyobb az egész világon. E gyűjtemény most az Illionis állambeli egyetem birtokába jutott; értékét körülbelül 200.000 koronára becsülik.

□ **Az egyedüli óvszer.**

— Hál'istennek, soha sem kell pénzt kérnem kölcsön!

— Ugy, talán kölcsön kell adnod?

— Nem; épen azért, mert soha sem adok kölcsön, nem kell kérnem kölcsön.

□ **Indiai cselédség.** Angolországban, ahol nagy a hiány használható cselédségben, nagy reménységet fűznek most egy ajánlathoz, amely Calcuttaból, Madrasból és Bombayból érkezett. Az angol kormánynak ezekről a helyekről azt az ajánlatot tették, hogy hajót indítanak utba Angolországba néhány száz erőteljes európai-ázsiai keverék származású leánnyal és férfival. Az említett városokban és India más helyein ugyanis sok ilyen kevert vérű fiatal van, amely a legnagyobb örömmel vállalna el valahol szolgálatot, csak hogy szüleinek, vagy rokonainak ne legyen terhére. Csak az a kérdés, hogy ezek a tropikus világban élő emberek kibírják-e az angol klíma alatt az ottani éppenséggel nem könnyű szolgálatot.

□ **Nem hibás.**

Konduktor: Ön közönséges jeggyel akar utazni a gyorsvonaton? Le kell szállnia.

Viléki utas: En nem tehetek róla, hogy a vonat gyorsan megy. Tessék lassítani a menetet, én úgy is meg leszek elégedve.

□ **Medvevadász öregasszony.** Kaliforniában, Ukiáhtól hatvan mérföldnyire, egy Európából, állítólag Hinterwaldból való öregasszony él, aki kilencz fiával együtt tisztán a medvevadászatból tartja fenn magát. Azelőtt, míg a férje életben volt, a Humboldt County nevű termékeny hegyekben laktak, ahol korcsmajuk volt s az aranykeresőkötől jól meggazdagodtak, de férje halála után egy éjszaka az indiánok megtámadták, teljesen kirabolták és porrá égették haj-

lékát s az akkor még javakorban levő asszony kilencz gyermekét csak úgy mentette meg, hogy fegyverével alaposan rátűzelt a rablókra. Aztán Ukiáha ment, még pedig a messze hegyek közé, ahol a sok medvétől csak úgy hemzsegett a környék. Itt aztán legnagyobb fiaival medvékre vadászott s azoknak bőrét piacra vitte. Az asszony jelenleg hetvenegy éves, de azért most is a környék legjobb medvevadásza. Két fiával, aki jelenleg még mellette van, egyre üzi a medvevadászatot s évenként száz-százötven medvebőrt visz piacra, amelyek harmincz-ötven dollárért kelnek el darabonként. A kövér medve zsiradékát kiolvasztva szintén elárúsítja s ez is hajt harmincz-negyven dollárt egy-egy medve után. De még a hus is igen sokat hoz a konyhára, mert igen keresett czikk. Ezenfelül eleven medvék elárúsításával is foglalkozik s ezek ára huszonöt-száz dollár közt váltakozik.

**Jó karban lévő,
használt iskola-könyvek
erős keménykötésben,
fél árban kaphatók.**

Bekötés ingyen.

**INGUSZ I. és FIA
könyvkereskedésében**

Arad, templom-utca.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Az időjárás igen kedvező minden mezei munkára és még éresben levő ültetvényre.

A szántást már nagyban üzik, a cukor-répat, — mely elég szép eredményt ad — szedik, a dohányszedést is megkezdik már mihamarabb. A szőlőre pedig igen jó a mostani meleg idő, kellemes éjszakáival.

Elénk üzletet mutatott a mai hetivásár is. Mintegy 4500 métermázsa buza és kevés rozs, árpa és zab változatlan áron kelt el mérsékelt kereslet és jó kínálat mellett.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.70—6.90.
Közép minőségű buza 6.50—6.60.
Tengeri 5.80—5.90.
Uj-rozs 5.80—6.00.
Uj-árpa 5.60—5.70.
Uj-zab 4.40—4.50.
Az irányzat változatlan.

— **Oroszország őszi termése.** Egy pétervári távrat jelenti: Az aratás eredményéről kiadott hivatalos jelentés szerint az őszi rozs aratása a kievi, podoliai és volhiniai kormányzóságokban rosszul sikerült, mert télen és tavasszal a hideg, nyáron pedig a szárazság nagy kárt tett a gabonában. — Legtöbb kárt szenvedett a buza. — A Visztula vidékén és Eszak-Beszarábiában az aratás a középszerűnél gyöngébb. Középszerű az aratás az asztrakáni, kerzoni, tauriai és jekaterinoszlávi kormányzóságokban, továbbá a Don vidékén és a szarotovi, tveri, jaroszlávi és kosztromai kormányzóságok déli kerületeiben. A kelet-tengeri tartományokban, Litvániában és a többi kerületben

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 24.

Délitőzsde. Buzakínálat erős. vételkedv jó. Változatlan irányzat mellett 40.000 métermázsa került forgalomba, meghatározott áron. A többi gabonanemű ártartó. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre 7.68—7.69
Buza 1901. áprilisra 8.05—8.06
Rozs októberre 7.04—7.05

Rozs 1901. áprilisra —
Zab októberre 5.32—5.33
Tengeri augusztusra 6.17—6.19
Tengeri szeptemberre 6.03—6.09
Tengeri 1901. májusra 4.86—4.87
Repce augusztusra 14.45—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre 7.64—7.65
Buza 1901. áprilisra 8.02—8.03
Rozs októberre 7.01—7.02
Rozs 1901. áprilisra 7.33—7.34
Zab októberre 5.30—5.31
Tengeri augusztusra 6.17—6.18
Tengeri szeptemberre —
Tengeri 1901. májusra 4.84—4.85
Repce augusztusra 14.30—14.40

Zárul 4 órakor:

korona
Osztrák hitelrészvény 658.75
Magyar hitelrészvény 680.—
Leszámitolóbank részvény 451.50
Rima-Murányi vasmű részvény 511.—
Osztrák-magyar Államvasuti részvény 649.50
Közuti vasut 596.—
Városi villamos vasut részvény 289.—

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona. hordó nélkül per 100 liter 0/0. beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 11 korona métermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 96—97 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 95—96 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéslétszám. Augusztus 21-én volt készlet 39396 darab, augusztus 22-én felhajtott 241 darab, augusztus 22-én elszállított 353 darab, augusztus 23-án maradt készletben 39274 darab. Üzlet: Változatlan.

**Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.**

**Használt iskola-könyvek
minden iskola részére
erős, tartós kötésben,
és tiszta, kifogástalan állapotban:**

félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek. 2520

**Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.**

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 24.

Magyar aranyáradek 40/0 96.10
Magyar koronáradek 40/0 90.60
Magyar arany 4 1/2 0/0 100.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/0 99.60
Magyar keleti vasut 97.60
Magyar földterhermentesítési kötvény 90.75
Magyar Italmegváltási kötvény 97.85
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény 92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön 158.50

Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.25
Osztrák papírjárdék	97.50
Osztrák járadék ezüst	97.—
Osztrák járadék arany	96.25
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorajjegyek	133.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	680.—
Osztrák hitelintézet részvény	659.—
Osztrák-magyar államvasút	647.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.31
Német birodalmi márka	118.30
London	242.30
Paris	96.25

C S A R N O K.

Buzavirág kisasszony.

Irtá: **Gottler Lajos.**

I.

— Itt van ni! Az új fehér piká ruháján egy nagy szeder pecsét! . . . Ez még a mosásban sem megy ki. En nem tudom, Nellike, hogy mit csináljak magával. Az idén már három ruhát kapott, mióta kikerült az intézlemből. A gyámjától csak nem kérhetek megint ruhára pénzt, mert a milyen szigorú ember, még engem is elkergetne. Szörnyűség az! . . .

Beszélhetett Olga néni amennyit csak akart. Még be sem végezte a mondókáját, mikor buzavirág kisasszony már ott futott az udvaron át, a buzaföldek felé. A forró nyári nap erősen letűzött szőke fejére. Kis öcsce, a négy éves Jani meg ugyancsak iparkodott utána apró lábaival.

— Még azt a gyereket is elrontja nekem . . .

Buzavirág kisasszony habozás nélkül rontott neki a buzaföldnek. A kis Jani utána botorkált. A rengő-ringó aranykalászkok közt széles barázda jelölte utjokat. Az a két gyermek levetette magát a kalászkok közzé. A négy éves, meg a tizenhat éves . . . És kacagtak és mulattak mind a ketten. A hogyan csak az igazi gyerekek tudnak kacagni, a kiknek szíve nem ért még csalódást. Az aranyárga kalászkok között piros pipacsok kaczerkódtak és kék buzavirágok mosolyogtak feléjük. Olyan pirosak és kivánatosak, mint Nellike ajka és olyan mélységesen kékek, mint szemei. Azok az ártatlan gyermekszemek, melyek telve igéző naivitással, kerekre nyilva néztek bele a nagyvilágba.

— Te Bu-za-vi-jád tí-sza-szon . . . És a kis fiu egy kalászszaal megcsiklandozta a nőnje rózsás kis fülét.

— Ejnye, te haszontalan ficzko! hát szabad az?! Fogsz te velem csufszágra járnai?! No várj csak, most kikapsz! Egy, kettő, három!

Evdött Nellike az öcscsével és meghuzta a két fülét, meg az orrát, a mint ott ültek ketten a buza között.

— Nem fáj! ud szem fáj, czepe szem fáj

S a kis Jancsi ezüstcsengésű kaczagása betöltötte a buzaföldet.

— Szörnyűség! Annyi buzát letaposni. Legalább egy nagy karaj kenyérre valót tönkretettek most.

A mumus, a rettegett gyám, az a rém szigorú ember ott állott a hátok mögött.

Nelli egy pillantás alatt talpon vol. A kis Jani meg felősen fogozott a szoknyájába.

— Oh! jaj! most nagyon kikapunk?

Nellike félig zavartan félig mosolyogva nézett szemébe gyámjának. Azaz, hogy csak a fekete szemüvegbe, a mely oly pompásan eltakarta a rettegett férfi tekintetét. Sohasem lehetett tudni róla, hogy haragszik-e, vagy sem? Mert arczának az a része a melyet a szemüveg nem takarta el, erősen be volt nőve fekete szakállal és bajusszal, míg homlokát egész beárnyékolta a széles karimájú szalmakalap.

— Bizony megérdemelnék.

A férfi kezét nyujtotta a gyerekeknek, a ki ellenkezés nélkül követte, míg a leány egy-két simitással rendbe hozta ruháját és megindultak kifelé a buzából.

— Magát nem is láttam még, mióta végképen hazajött a növeldehől.

— Or, hiszen csak két hete. En már voltam odaát Olga néniel, de . . . nem volt oda-haza.

Buza virág kisasszony (ezt a nevet az intézetben adta neki egy poétikus hajlamu, szentimentális német nevelőnő) egészen kiegyenesedett, a mint a szálás férfi mellett mendegélt a poros országuton.

— Nálam voltak? — Istvánlaky Gábor kérdőleg nézett a leány arczába.

— Igen, ott voltunk a tanyán.

A leány zavarban volt, hogy hogyan szolitsa a férfit. Nagyleányos büszkesége nem engedte, hogy még mindig a gyerekes „bácsi“ megszólítást használja.

A férfi észrevette ezt és mintha elmosolyodott volna a leány zavarán.

(Oh, azok az átkozott sötét szemüvegek! gondolta Nelli magában. — Csak legalább tudnám, hogy csakugyan mosolygott-e most? És vajon nagyon ostobának tart engemet?)

Szóltanul bandukoltak egymás mellett. A nyári nap erősen letűzött reájuk. Itt-ott néhány csizmás paraszta találkoztak, a kik tisztességtudóan emelték meg kalapjukat a földesur előtt.

Már ott voltak a hős, árnyas hársfa csoport alatt, mely a falusi kastélyt környezte, mikor a kis fiunak sikerült kiszabadítani kezét a férfi izmos markából. Aztán eliramodott hogy megölelje hűséges pajtását a fehér szőrű, lompos Hektort, a mint farkcsóválva szaladt elébük.

Hogy ketten maradtak, a férfi végig nézett a lány kecses, filigrán alakján. Aztán megszólalt:

— Es ez a ruha! . . . (Oh jaj! most mindjárt kikapok a szeder pecsétért.) Nelli ijedten takarta el tenyerével a sötét foltot. — Ez a ruha! Milyen ruhákat csináltat magának az az asszony! (Nelli megkönnyebülten lélekzett föl.) Hiszen nem gyermek már!

— Azt hittem, hogy drágálni fogja még ezt is. Olga néni mindig azt mondja, hogy szörnyen sokat költenek rám. Es hogy . . . nagyon haragszik érte . . .

A férfi idegesen vágott szavába:

— Kérem szolitsa bátyjának. Ha csak nagyleányoc méltósága megengedi. — Tette utána nevetve, mialatt piros ajkai közül vakító fehér fogak látszottak. — Mondja: Gábor bátyám.

(Csakhogy nevet is már egyszer!)

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. u.	11.20	Személyvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Gyorsvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.03
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.04	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 24. —

Fehér Kereszt szálloda. Dicker Emil utazó So'ingen. — Gonda Pal hivatalnok Budapest. — Löffler Gyula magánzó Budapest. — Klein Károly utazó Budapest. — Dévally Gusztávné vendéglősné Mezőhegyes. — Szabecsek Zsigmond utazó Budapest. — Pain Emil kereskedő Mezőtúr. — Steinfeld Károly utazó Bécs. — Wisz Konrad utazó Budapest. — Hübner Henrik utazó Hamburg. — Reichman József utazó Bécs. — Wendelmann Ottó utazó Remscheid. — Wiener Richard utazó Reichenberg. — Mater József kereskedő Vinga. —

Strasser Vilmos utazó Budapest. — Banker Béni utazó Grác. — Hoffmann Brunó utazó Budapest. — Drab Rezső utazó Bécs.

Vass Szálloda. Glück József kereskedő Budapest. — Auflich Károly utazó Budapest. — Budapest N. kereskedő Budapest. — Vinter Arnold utazó Bécs. — Mayer József utazó Bécs. — Kohn József utazó Bécs. — Schmilovics J. utazó Bécs. — Goldstein Henrik utazó Bécs. — Praisach N. utazó Tropol. — Leucucza N. lelkész Komlós. — Németi Lajos utazó Szomaháza. — Klein Ignác utazó Budapest.

Központi Szálloda. Seidl Ambrus min. tanácsos Budapest. — Dr. Frank Ódön kir. közegészségi felügyelő Budapest. — Német József min. titkár Budapest. — Dr. Fejér Elemér min. segédtitkár Budapest. — Thaisz Lajos hivatalnok Budapest. — Schaeffer Béla hivatalnok Budapest. — Dr. Hoffmann Antalné Battonya. — Kaiser Bertalan utazó Bécs. — Finger Lajos utazó Bécs. — Sichermann Mihály hivatalnok Budapest.

Aradi nyári szinkör.

Szombaton, 1900. évi augusztus hó 25-én:

AKROS

légtornászali mutatványai.

EZT KÖVRTI:

A búr háború.

Látványos életkép 3 felvonásban, dalokkal és tánczsal. Irták: Feld Anrel és Zsoldos László. Zenéjét szerzette: Donath Ede.

S Z E M É L Y E K:

Miller Frank	Fenyőri Mór.	Hadnagy . . .	Gonda I.
Hedvig . . .	Angyal Ilka.	Starry . . .	Hajnal D.
Hildegard . .	Edey Szidi.	Laboda Győző	Boda F.
Friedrich . .	Erczkövy K.	Chelard . . .	Szadai F.
Smith Harry	Palágyi L.	Brunhilda . .	Tolnayné.
Ellen, huga	Harmath J.	Lili	Felhő Rózsi.
Krüger, elnök	Bács Károly.	Hazai Manó . .	Nyilassi M.
Cronje	Mezey Péter.	Igazgató . . .	Hegyessi Fy.
Ferreira	Czakó V.	Amanda . . .	Körösi Giza.
Dabassy	Gáthy K.	Lola	Parlagi K.

Kezdete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

A „Wollák és Weszely“ aradi cég alólírott volt beltágjai barátságos megalapodás folytán ezen cég törlesztés és a társas viszony megszüntetését egyetértőleg elhatároztuk s e körülményt a t. cz. közönség és üzletbarátaink becses tudomására hozzuk.

Arad, 1900. aug. 24.

Wollák József,
Ifj. Veszely Pál.

2533

Halló! Sürgöny. Halló!

Vasárnap, augusztus 26-án tartja
Uj-Aradon, a MARTINI-féle vendéglőben
a budapesti

„IMPERIAL MULATO“
5 férfi. társaság 6 hölgy.

első rendkívüli

előadását.

Kacagató bohózatok és énekszámok.

Igazgató:

Grossmann József

Kezdete este 8 órakor. — Belépti-díj 1 korona.

Előadás után az éjjeli órákban csak a rendes csolnak díj fizetendő.

422—1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1900. évi 8432. számú végzése következtében, Dr. Bogdán Virgil ügyvéd által képviselt Aradi első takarékpénztár javára, Ponta Györgye és társai ellen 1200 korona s jár. erejéig 1900. évi május hó 23-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1575 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, gazdasági eszközök és egyéb ingók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. bíróság 1900-ik évi V. 204/1. számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig a helyszínen v. i. Orodán Györgye és folytatólag Styop Manuilla ó-pécskai tanújukon leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 6-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztik — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Pécskán, 1900. évi aug. hó 17-én.

Klein Henrik,
kir. jbir. végrehajtó.

2522

2849—1900 kh sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak VIII. 84995—1899. sz. a. kelt rendelete folytán ezennel közhírré teszem, hogy a nagymélt. keresk. minister ur a vendéglőkben korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken a bor és sör kimérésére használt üvegpalaczkok s üveg poharaknak kizárólag korona bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában 1899. évi márczius hó 15-én 6523 sz. a. kelt magas rendeletének hatályát f. évi július hó 1-től kezdődőleg a pálinka, azaz az égetett szesz italok kimérésénél mértékként használt üveg palaczkok és üveg poharakra is kiterjesztette.

Felhívom a pálinka, azaz az égetett szesz italok kiméresi üzletek tulajdonosait, s üzletvezetőit, hogy a pálinka, illetve az égetett szesz italok kimérésénél mértékként használt üvegpalaczkokat s üveg poharakat a jelen hirdetés első megjelenésétől számított 15 nap alatt annál is inkább láttassék el mértékhitelesítési korona bélyeggel mivel, a mennyiben a jelzett határidő lejártá után megtartandó vizsgálat alkalmával üzleteikben korona bélyeggel el nem látott üveg palaczkok vagy poharak találtatnának azok elkobozása mellett, ellenök a büntető eljárás az 1879. évi XL. t. cz. 136. §-a alapján meg fog indíttatni.

A mennyiben pedig a vendéglősök, korcsmárosok és egyéb bor és sör kimérésére szolgáló nyilván-

nos helyek tulajdonosai az üzletükben és mértékként használt üvegpalaczkokat üveg poharakat az 1899. évi július hó 1-én életbe lépett 6523—1899. sz. ki. ü. ministeri rendeletnek megfelelően ezideig mértékhitelesítési korona bélyeggel el nem látatták volna, ezuttal is újból felhívom, hogy ezen rendeletnek fentebb említett idő alatt megfeleljenek, mivel ellen esetben, ha a záros határidő leteltével megtartandó vizsgálat alkalmával üzlethelyiségükben korona bélyeggel el nem látott üveg palaczkok vagy üveg poharak találtatnának azok elkobozása mellett a büntető eljárás az idézett törvény 136. §-a alapján ellenök is meg fog indíttatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1900. július hó 24-én.

Sarlot,
főkapitány.

61—1900.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlős gazdák ezennel felhivatnak, miszerint a házi fogyasztásra szánt bormennyiségüket az 1892. évi XV. t. cz.-re való hivatkozással f. évi szeptember hó 15-ig a fogyasztási adófelügyelőségénél bejelentésük.

Arad, 1900. augusztus hó 17-én.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Arad.

22488—1900. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi állomásán levő pálya vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1900. évi november hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1903. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi szeptember hó 15. déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100— azaz száz korona közpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 14 én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1900 évi augusztus 19-én.

A magy. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A magy. kir. államvasutak
Budapest jobbpárti üzletvezetősége.
20030—I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak alulirt üzletvezetősége nyilvános pályázat útján 3 évi időtartamra biztosítani óhajtja a vonalain alkalmazott azon hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok részére szükséges egyenruhadarabok szállítását, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők.

1. Nyári zubbony sötétkék kártolt fonalu (kammgarn) szövethöl.
2. Nyári zubbony sötétkék trikotból.
3. Tavaszi és őszi zubbony sötétkék vastag trikotból.
4. Téli zubbony sötétkék vastagabb trikotból.
5. Nyári nadrág kékes szürke trikotból.
6. Nyári nadrág gyapju színű kártolt fonalu (kammgarn) szövethöl.
7. Tavaszi és őszi nadrág kékes szürke vastag trikotból.
8. Téli nadrág kékes szürke vastagabb trikotból.
9. Tavaszi és őszi felöltő (csuklyával) sötétkék tüffelből.
10. Téli felöltő (csuklyával) sötétkék palmersztomból.
11. Sapka.
12. Nyakravaló. a) Clothból. b) selyemből.
13. Kesztyű.
14. Karkötő.

Szállító czég kötelezi magát a jelen hirdetmény tárgyát képező ruhadarabok elkészítéséhez az alulírott üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában levő és ott a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető mintáknak teljesen megfelelő felső kelméket felhasználni, szigorúan kikötötten, hogy a felső kelméknek okvetlenül — a bélés szövet és egyéb cikkeknek pedig — amennyiben hazánkban gyártatnak, — valamely hazai gyárból származottnak kell lenniök. A gyár honnan a felső kelmék és bélés szövetek beszereztetnek az ajánlatban feltétlenül megnevezendő, mert e nélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

Az ajánlatban kiteendő, hogy a felfektetett felső kelme minták közül, melyik minta szerint fog szállítani.

A fentebb felsorolt ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó egyéb részletes feltételek alulírott üzletvezetőségénél megszereshetők, mely feltételek aláírottan az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlattal együtt következő felirattal: „Ajánlat hivatalnoki egyenruha szállítása iránt” 1900. évi szeptember 4-én déli 12 óráig, alulírott üzletvezetőséghez benyújtandók — avagy posta útján ajánlva beküldendők, hová is bánatpénzképen mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban 1900. évi szeptember 3-án déli 12 óráig beküldendő.

Az alulirt üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlat egységárára szabadon választhasson s, azok közül bármelyiket elfogadhassa.

Kelt, Budapesten, 1900. aug. 8.

M. kir. államv. üzletvezetősége.

105534—900. szám.

Pályázati hirdetmény.

(Faszén szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága 1900. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 22.000 q faszén szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1900. szeptember hó 7-éig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. II. em. 43. ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes befizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatvány-tárnál posta útján is megrendelhetők megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 10 kr. postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

2172—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A világosi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradmegye összesített gyám-pénztára végrehajthatónak, Krisán Anna férj. Tamás, illetve jogutódai — kiskoru Tamás Márta, Katicza és Petru, képviselve Tamás Tivadar gyám által, világosi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 137 kor. 21 fil. hátralékos tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében (a világosi kir. járásbíró) területén lévő, Aradmegyei fekvő, a világosi 3037. sz. tkvben az A. I. 1—4. sorsz. alatt felvett 1/3-ad külállományu földre az árverést 1079 koronában ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi szeptember hó 22-ik napján d. e. 10 órakor alólírott telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 107 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1900. évi június hó 21-ik napján. A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

kir. járásbíró.

2528

1897—1900.

Árverési hirdetés.

Elek község alulírott előjárósága által egy 25 korona értékű koros pej paripa ló h. j. lába kesely, kis csillaggal, bitangságba vétetett.

Ha igazolt tulajdonosa **10-lyó évi szeptember hó 13-ig** nem jelentkezik, az 1894. évi XII. t.-cz. 105. §-a alapján ugyanazon napon Eleken tartandó heti vásár alkalmával a leg-többet ígérőnek eladatni fog.

Elek, 1900. augusztus 22.

Rigler József, Michael Schingl,
jegyző. 2529 bíró.

2752—1900. pm.

Hirdetés.

Közírté teszem, hogy Magyarország ragadós száj és körömfájással nem fertőzött vármegyéből származó szarvasmarháknak és ezek nyers terményeinek Romániába való bevitele a romániai belépő állomásokon át ismét megengedett.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

!!! Százereket mentett meg !!!
a magyar gazdáknak a !!!

Somogyi Géza táppor.

féle állatok emésztését elősegítő

Hogy mily nagy jelentőséggel és kiváló hatással van ez a táppor az állattenyésztésre, bizonyítja azon körülmény is, hogy minden üzletben ma már kapható.

A szabadalmi okirat kivonata:

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy fogyókony, mint szilárd táplálékba belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagymértékben növeli.

A táppor biztos hatásáról számtalan hivatalos elismerés, közönségi levél és szakvélemény adhat tanúságot. A sok közül néhány:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Ertesítem, hogy az ön gyártmányát képező állattápot kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találok, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására bárkinnek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által feltalált úgynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásért: a siker, mit elértünk, valóban meglepő! legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis közönség, hol pora a nagymértékben uralkodó sertésbetegséget teljesen megszüntette. — nálam közönségeinek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyenként ismertesse emésztési porának megheesülhetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében — kiváló tisztelője
P. h. Daróczy Albert,
községi főbíró.

Ezenkívül számos vélemény és elismerés van elsőrendű gazdaságok, gazdasági iskolák, állatorvosok és községektől. — 1 kiló 1 frt 80 kr. (3 kor. 60 fill.), kapható 18, 45 és 90 kros dobozokban. — Viszont eladók nagyobb vételnél kedvezményt kapnak.

Az elismerő levelek minden üzletben láthatók.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. Vojtek és Weisz droguista, Eles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben.

2693—1900. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 500 korona évi fizetéssel és 100 korona lakbérilletményvel javadalmazott szülész női állás üresedésbe jöven, felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1876. évi XIV. t.-cz. 51. szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi szeptember hó 10-ig benyújtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

503—1900. gsz.

Hirdetés.

A városi állatállomány részére 500 méterháza zab beszerzése rendeltetvén el, azokat, a kik a város közönsége részére zabot eladni óhajtának, felhívjuk, hogy a kárnarási hivatalban folyó évi augusztus hó 30-ig jelentkezzenek.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

5903—164/1900.

Szabályrendelet

a kerékpároknak (bicikli, tricikli, tandem, vagy bármely név alatt előforduló ilyenemű közlekedési, vagy sport-eszközök) városi adóval való megterheléséről.

1. §. Aradi lakosok tulajdonát képező, vagy általuk használt teherhordó tartánnyal, ládával el nem látott kerékpárok után darabonként és évenként közigazgatási végrehajtás útján behajtandó öt forint vagy 10 (tiz) korona városi adó fizetendő.

2. §. A kerékpár tulajdonosa, vagy használója köteles a kerékpárt, annak gyári számát és más legközelebbi ismertető jelét ezen szabályrendelet életbeléptetésétől számítandó 15 nap alatt a városi adóügyi osztálynál bejelenteni és a kerékpáradót a fél nevével, a kerékpár ismertető jelével és adófizetési év és napló számával ellátott nyugta és az év és napló számmal ellátott adójegy ellenében az adópénztárnál egyszerre lefizetni. Az adójegy a kerékpár kormányrudjára, attól elválaszthatatlanul reá illesztendő.

3. §. A kerékpárra erősített jegy az év folyamán el nem távolítható. Ha a jegy elvesz, vagy elromlik, a városi adóhivatalnál a jegy elvesztése bejelentendő s az elromlott jegy beszolgáltatandó, a mikor is a városi adóhivatal a régi jegy érvénytelenségét feltüntetvén, a félnek a jegy előállítás költségeinek megtérítése ellenében új jegyet szolgáltat ki.

4. §. A kerékpáradó a naptári évre számíttatik. Az évi adó teljes összegében és előre fizetendő az év első hónapjának közepéig.

5. §. A kinek időközben jut kerékpár a birtokába, kerékpárját a városi adóhivatalnál azonnal és annak használatba vétele előtt bejelenteni és érette az egész évi adót ugyanaz alkalommal befizetni köteles s aki évközben kerékpárján tudat, vagy a kerékpározással felhagy, a befizetett adó visszatérítését nem igényelheti.

6. §. Midőn egy kerékpár tulajdonosában évközben változás áll be, az új tulajdonos a kerékpár után már megfizetett évi adót újból megfizetni nem köteles, ha az eladótól az adó megfizetését igazoló nyugtát s a megfelelő jegyet is megszerzi s ezen körülményt a nyilvántartásban leendő keresztülvezetés végett a városi adóhivatalnál 24 óra alatt bejelenti.

7. §. A kerékpárok utáni adófizetés alól fel vannak mentve: a) a tényleges szolgálatban álló katonai egyének, kik parancsnokságuk rendelkezései folytán kerékpározni kötelesek; b) a posta- és táviradósok; c) a városi rendőrök és tűzoltók; d) kerékpárok elárusítói raktáron tartott kerékpárjaik után; e) kerékpáron a város területén keresztül vonuló és oly idegenek, kik kerékpárjaikkal 8 (nyolcz) napon túl a város területén nem tartózkodnak; f) tíz éven aluli gyermekek, ha az 1-ső §-ban körülírt járműveket a házon belül használják; g) az aradvárosi önkéntes tűzoltókar működő tagjai;

a) b) c) alattiak is azonban csak tényleges szolgálatuk tartamára és csak annyiban, amennyiben szolgálati egyenruhában kerékpároznak; a) g) alattiak, ha működésükre nézve a kapitányi hivataltól kiállított igazolvánnyal bírnak. Az ily tűzoltók azonban a kerékpárt csak a tűzvész helyére való menethez és jövedelhez használhatják.

Az a) alatti katonai személyek ezen jegyeket felettes parancsnok-

ságuk, a b) c) alattiak pedig felettes hatóságuk és azok megkeresésére díjtalanul kapják.

8. §. Idegen kerékpárosok, kik 8 napon túl, de egy havi időtartamot meg nem haladó ideig tartózkodnak a városban, ezen időtartamra 2 (kettő) korona kerékpáradót kötelesek fizetni.

Hosszabb időre terjedő itt tartózkodás esetén az egész évi adó fizetendő általuk.

9. §. Ha az 1-ső §-ban körülírt jármű használatban nincsen, az után adó nem fizetetik.

Az ily használaton kívüli járművet tartozik tulajdonos a városi adóügyi osztálynál bejelenteni, a melyre a városi hatóság ellenzárt alkalmaz.

A ki az ellenzárt levenni kívánja, azt előzőleg a városi adóügyi osztálynál bejelenteni köteles.

10. §. Ellenőrzés gyakorolhatása céljából köteles a kerékpáros a rendőr felhívására azonnal megállani és adójegyet megmutatni.

A ki a rendőr ebbeli felhívásának eleget nem tesz, kihágást követ el, s a szegény alap javára 10 koronáig terjedhető bírsággal sújtható.

11. §. Jövedéki csonkítást követ el és a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitett adón kívül közigazgatási végrehajtás útján behajtandó 100 (száz) koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik:

a) a ki kerékpárt tart és azt az 1. és 8. §§-ok szerint be nem jelentette;

b) a ki a 2., 3., 6. és 8. §§-ok szerint jegy nélkül kerékpározik;

c) a ki kerékpárját eltitkolja, hamis kerékpárjegyet használ, vagy kerékpárjegyet elidegenít;

d) a ki az ellenzárt a városi adóügyi osztályhoz való bejelentés nélkül leveszi. 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

A jövedéki csonkítás megtörténte és megállapítása esetén a kerékpár elkobozható s a kiszabott pénzbírság és adó befizetéseig visszatartható. Ha a kiszabott pénzbírság és adó 15 nap alatt be nem fizettetnek, az elkobzott kerékpár nyilvános árverésen eladható. A befolyt vételárból először az adó, azután a pénzbírság fedezendő s az esetleg fenmaradó rész a kerékpár tulajdonosának kiadandó.

12. §. Kihágást követ el, ki a nagym. m. kir. belügyministerium által a kerékpárookra vonatkozólag 42154/1897. sz. a. kiadott körrendelet rendelkezéseit be nem tartja. Kihágás esetén első fokban a kapitányi hivatal, másodfokban a tanács, harmadfokban a belügyministerium határoz.

A szabályrendelet egyéb intézkedései körül felmerülő ügyekben, ideértve a jövedék csonkítási eseteket is, első fokban a tanács, másodfokban a közigazgatási bizottság illetékes, melynek határozatai ellen az 1896. XXVI. t.-cz. 34. §-a értelmében a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak van helye.

13. §. A kerékpáradó jövedelem a városi házipénztár javára, az esetleges bírságolásból befolyó jövedelem pedig a szegényügyi kiadások fedezésére fordítandó.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1900. évi április hó 12-én tartott rendes havi közgyűléséből.

Kiadta:

Institoris Kálmán,
főjegyző.

A törvényhatósági bizottság 19407/394. számú határozata alapján ezen szabályrendelet 1900. évi szeptember 10-én életbe lép.